

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πτυχιακή εργασία
Τσαλίδου Πελαγία

Υπεύθυνη καθηγήτρια
κ. Γιαννουκάκου Αικατερίνη

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

	σελ.
Επιτομή	i
Πρόλογος	iv
Μεθοδολογία	vi
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Ιστορική αναδρομή	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες Ελλάδας	11
2.1 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ο Άγιος Δημήτριος»	11
2.2 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου	11
2.3 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Λοιμωδών»	12
2.4 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»	13
2.5 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου»	13
2.6 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ»	14
2.7 Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο»	15
2.8 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «ΚΑΤ»	16
2.9 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Σισμανόγλειο»	16
2.10 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Αττικόν»	17
2.11 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Γ. Γεννηματάς»	18
2.12 Γενικό Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας Αττικής «Η Αγία Όλγα»	18
2.13 Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «Θριάσιο»	19

2.14 Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δαφνί»	19
2.15 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός»	20
2.16 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ασκληπιείο»	21
2.17 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ιπποκράτειο»	21
2.18 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Λαϊκό»	22
2.19 Γενικό Νοσοκομείο – Μαιευτήριο Αθηνών «Έλενα Βενιζέλου»	22
2.20 Γενικό Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο Άγιος Σάββας	23
2.21 Ειδικό Οφθαλμολογικό Νοσοκομείο «Οφθαλμιατρείο Αθηνών»	24
2.22 Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας	24
2.23 Γενικό Νοσοκομείο Χανίων	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Ανάλυση ερωτηματολογίου	47
Επίλογος	53
Βιβλιογραφία	57

Το θέμα της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι «Νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα». Στόχος των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, είναι η διαρκής ενημέρωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, και γενικότερα όλων όσων ασχολούνται με επαγγέλματα σχετικά με την υγεία. Επιπλέον όμως, υποχρεούνται να διαθέτουν υλικό που να εξυπηρετεί τους πάντες που βρίσκονται μέσα σε ένα νοσοκομείο, από τον τεχνικό, τον ηλεκτρολόγο, τον ασθενή και άλλους, μέχρι και τον απλό χρήστη, που απλά θέλει να επισκεφτεί μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη.

Η πτυχιακή αυτή εργασία αναφέρεται στην οργάνωση και τη λειτουργία των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών στην Ελλάδα. Επίσης, επισημαίνονται τα προβλήματα που υπάρχουν και γίνονται προτάσεις για την καλύτερη οργάνωσή τους.

Οι πληροφορίες για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα συγκεντρώθηκαν με τη βοήθεια ενός ερωτηματολογίου, που στάλθηκε σε όλες τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Επιπλέον, αντλήθηκε υλικό από το Διαδίκτυο, αλλά και από άρθρα περιοδικών και άλλου έντυπου υλικού.

Τέλος, ευχαριστώ την καθηγήτριά μου κα. Αικατερίνη Γιαννουκάκου, για τη σημαντική βοήθεια και τις συμβουλές που μου προσέφερε για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας.

Οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα δεν χαίρουν ιδιαίτερου σεβασμού και ανάπτυξης για ποικίλους λόγους, τους οποίους γίνεται προσπάθεια να αναδειχθούν στην παρούσα πτυχιακή εργασία. Ο λόγος που επέλεξα να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα είναι η ίδια μου η εμπειρία σε νοσοκομειακή βιβλιοθήκη, καθώς ολοκλήρωσα την πρακτική μου άσκηση στην νοσοκομειακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου «ΑΧΕΠΑ». Η προσωπική μου λοιπόν επαφή με τον κόσμο των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών με έκανε να καταλήξω σε ένα μάλλον παράδοξο συμπέρασμα: ότι δηλαδή ενώ η νοσοκομειακή βιβλιοθήκη θα έπρεπε να είναι ένας πνεύμονας έρευνας, ενημέρωσης αλλά παράλληλα και ψυχαγωγίας για τους γιατρούς, νοσηλευτές, προσωπικό και ασθενείς του νοσοκομείου, τελικά στην ελληνική πραγματικότητα είναι μια παρελκόμενη υπηρεσία που «φυτοζωεί» μέσα στο νοσοκομείο κυρίως λόγω της υποχρηματοδότησης και της έλλειψης προσωπικού.

Ορμώμενη λοιπόν από αυτή μου τη διαπίστωση, αποφάσισα να ασχοληθώ με το συγκεκριμένο θέμα. Στόχος της συγκεκριμένης πτυχιακής εργασίας είναι να γνωστοποιήσει σε ποια νοσοκομεία της Ελλάδος στεγάζονται βιβλιοθήκες και ποια είναι η κατάστασή τους.

Αφού έγινε αναζήτηση στο Διαδίκτυο για να βρεθούν οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις τους, στάλθηκε ένα ερωτηματολόγιο. Σκοπός του ερωτηματολογίου, ήταν να ενημερώσει για την κατάσταση, την πολιτική, την οργάνωση και το υλικό της εκάστοτε βιβλιοθήκης. Έτσι, στην συνέχεια της πτυχιακής εργασίας, υπάρχουν οι περιγραφές των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, καθώς επίσης μερικές από αυτές συνοδεύονται και από φωτογραφικό υλικό.

Επιπλέον, υπάρχει και ένας πίνακας, στον οποίο είναι συγκεντρωμένα τα νοσοκομεία όλων των νομών της Ελλάδος, όπου καταγράφονται ποιοι από αυτούς διαθέτουν βιβλιοθήκη στα νοσοκομεία τους και ποιοι όχι. Ακόμα, υπάρχουν και κάποια γραφήματα που δείχνουν και στατιστικά την κατάσταση που επικρατεί στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες.

Στη συνέχεια, ακολουθεί μια έρευνα στο Διαδίκτυο για την κατάσταση που επικρατεί στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ευρώπης. Με τη βοήθεια της αναζήτησης αυτής, δίνεται μια εικόνα για το επίπεδο των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών στο εξωτερικό, και έτσι, ακολουθεί μια σύγκριση της κατάστασης των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών της Ελλάδος με αυτή της Ευρώπης.

Η πτυχιακή αυτή εργασία προσπάθησε να συγκεντρώσει όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες για την κατάσταση που επικρατεί στις διάφορες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας, ούτως ώστε ο αναγνώστης να είναι ενήμερος για το τι πρόκειται να αντιμετωπίσει, αν αποφασίσει να επισκεφτεί κάποια από αυτές. Να είναι προετοιμασμένος ότι το κλίμα που θα αντιμετωπίσει μπορεί να μην είναι το αναμενόμενο, και το ότι οι προσδοκίες που μπορεί να έχει να μην ικανοποιηθούν.

Παρόλα αυτά, στο τέλος, σημειώνονται κάποια συμπεράσματα και γίνονται κάποιες παρατηρήσεις και προτάσεις, οι οποίες αν γίνονταν πράξη, η κατάσταση στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας θα ήταν καλύτερη. Το επίπεδό τους θα ήταν ιδιαίτερα αναβαθμισμένο και η εξέλιξη και η πρόοδος θα ήταν η αναμενόμενη. Ο λόγος της ύπαρξής τους θα ήταν κατανοητός και εκτιμήσιμος από το κοινό, που δυστυχώς όμως, δεν έχουν μάθει να χρησιμοποιούν τις βιβλιοθήκες και να αναγνωρίζουν το έργο τους. Γι' αυτό το κράτος πρέπει να δραστηριοποιηθεί και να δώσει και λίγη προσοχή στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση και του κοινού και των βιβλιοθηκονόμων που εργάζονται σε αυτές.

Για την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας με θέμα «Νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα», στάλθηκε ένα ερωτηματολόγιο σε όλα τα νοσοκομεία της Ελλάδος που διαθέτουν βιβλιοθήκη.

Το ερωτηματολόγιο αποσκοπούσε κυρίως στο να συγκεντρώσει πληροφορίες για την πολιτική της εκάστοτε νοσοκομειακής βιβλιοθήκης. Στόχος ήταν να γίνει γνωστό το περιεχόμενο και το θέμα της κάθε συλλογής, το κοινό στο οποίο απευθύνεται η κάθε νοσοκομειακή βιβλιοθήκη, το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την οργάνωση του υλικού της, τα μέσα που διαθέτει η κάθε βιβλιοθήκη για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών της και ποιες οι προτιμήσεις τους στο χώρο του Διαδικτύου.

Ύστερα από αναζήτηση στο Διαδίκτυο, αποδείχτηκε ότι στην Ελλάδα υπάρχουν συνολικά 132 νοσοκομεία, από τα οποία μόνο τα 65 διαθέτουν βιβλιοθήκη. Έτσι, έγινε έρευνα μέσω Διαδικτύου για την ανεύρεση των ηλεκτρονικών διευθύνσεων της κάθε νοσοκομειακής βιβλιοθήκης. Πρέπει να σημειωθεί ότι με τις αναζητήσεις στο Διαδίκτυο, δεν βρισκόταν πάντα η ακριβής ηλεκτρονική διεύθυνση της κάθε βιβλιοθήκης, και γι' αυτό το ερωτηματολόγιο στέλνονταν στην Γραμματεία του κάθε Νοσοκομείου, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις το επέστρεψε συμπληρωμένο. Επιπλέον, με κάποια νοσοκομεία, όπως για παράδειγμα το Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων «Γ. Χατζηκώστα», το Γενικό Νοσοκομείο Έδεσσας και το Γενικό Νοσοκομείο Γιαννιτσών, ήταν αδύνατη η όποια επικοινωνία, γιατί η ηλεκτρονική σελίδα του Νοσοκομείου ήταν υπό κατασκευή, με αποτέλεσμα ούτε η διεύθυνση του νοσοκομείου να μπορεί να γίνει γνωστή, ούτως ώστε το ερωτηματολόγιο να σταλεί έστω ταχυδρομικά.

Το ερωτηματολόγιο στάλθηκε στα νοσοκομεία έτσι ώστε ο/η υπεύθυνος να έχει στη διάθεσή του χρόνο για να το συμπληρώσει και να το επιστρέψει το λιγότερο 2 μήνες. Δυστυχώς, από τα 65 νοσοκομεία που διαθέτουν βιβλιοθήκη και βρέθηκε η ηλεκτρονική τους διεύθυνση, μόνο τα 23 επέστρεψαν πίσω το ερωτηματολόγιο συμπληρωμένο. Επίσης, κάποια από τα ερωτηματολόγια που στάλθηκαν πίσω, ήταν μερικώς συμπληρωμένα, γι' αυτό και στη συνέχεια που ακολουθεί η περιγραφή της πολιτικής της κάθε

βιβλιοθήκης, κάποιες πληροφορίες που θα έπρεπε να είναι γνωστές δεν αναφέρονται.

Τα νοσοκομεία που ανταποκρίθηκαν και συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο που τους στάλθηκε είναι τα ακόλουθα:

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ο Άγιος Δημήτριος»
Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Λοιμωδών»
Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»
Γενικό Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ»
Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου»
Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»
Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο»
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «ΚΑΤ»
Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Σισμανόγλειο»

Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Γ. Γεννηματάς»
Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Αττικόν»
Γενικό Νοσοκομείο Νέας Ιωνίας Αττικής «Η Αγία Όλγα»
Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «Θριάσιο»
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός»
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ασκληπιείο»
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ιπποκράτειο»
Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό»
Γενικό Νοσοκομείο Μαιευτήριο Αθηνών «Έλενα Βενιζέλου»
Γενικό Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο Άγιος Σάββας»
Ειδικό Οφθαλμολογικό Νοσοκομείο «Οφθαλμιατρείο Αθηνών»
Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δαφνί»
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
Γενικό Νοσοκομείο Χανίων

Πίνακας 1: Νοσοκομειακές βιβλιοθήκες που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο

Στη συνέχεια, μέσω Διαδικτύου, ξεκίνησε αναζήτηση φωτογραφικού υλικού. Σε κάποιες ιστοσελίδες κάποιων νοσοκομειακών βιβλιοθηκών υπήρχαν φωτογραφίες του χώρου της βιβλιοθήκης. Έτσι, όσες συγκεντρώθηκαν, προστέθηκαν μετά από την περιγραφή της πολιτικής της κάθε βιβλιοθήκης, και δίνουν κάπως μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα του περιβάλλοντος της.

Επιπλέον, έγινε και ένας πίνακας που δείχνει συγκεντρωτικά τους νομούς της Ελλάδος και τα νοσοκομεία που διαθέτουν, και ποια από αυτά στεγάζουν βιβλιοθήκη και ποια όχι. Ακόμα, έχουν γίνει και κάποια γραφήματα που δείχνουν στατιστικά την κατάσταση των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών.

Επίσης, πρέπει να σημειωθεί ότι για την σύνταξη της εισαγωγής της πτυχιακής εργασίας δεν χρησιμοποιήθηκε υλικό μόνο από το Διαδίκτυο. Υπάρχουν και πληροφορίες οι οποίες αντλήθηκαν από διάφορα άρθρα και από άλλο έντυπο υλικό. Τα άρθρα που χρησιμοποιήθηκαν είναι το «Strategic Planning for Hospital Libraries» και το «The Problem Patron in a Hospital Library» από το ξενόγλωσσο περιοδικό «Journal of Hospital Librarianship», το οποίο βρέθηκε ύστερα από αναζήτηση στο διαδίκτυο. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκαν και τα άρθρα «The history of medical libraries from 2000 B.C. to 1900 A.D.», «Hospital libraries in perspective» και το «Medical libraries in hospitals» του ηλεκτρονικού περιοδικού «Bulletin Medical Library Association». Επίσης, πολύ χρήσιμο αποδείχτηκε το σύγγραμμα της κ. Πεταλά Ευαγγελίας «Ιατρικές βιβλιοθήκες», που πληροφορεί για τις ιατρικές και νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Ακόμη, η αρθρογραφία της κ. Σεμερτζίδου Ελένης στο διαδίκτυο, ήταν ιδιαίτερα εξυπηρετική, γιατί ενημερώνει για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, αλλά συγχρόνως παρέχει και άλλες γενικές πληροφορίες, σχετικές πάντα με τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκε και η ιστοσελίδα της Wikipedia (http://en.wikipedia.org/wiki/Medical_library).

Ακολουθεί, μέσω Διαδικτύου πάλι, αναζήτηση για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ευρώπη. Στόχος ήταν, η ενημέρωση για την κατάσταση που επικρατεί εκεί, και να γίνει στη συνέχεια η σύγκριση με τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδος. Έγιναν αμέτρητες προσπάθειες για την ανεύρεση έστω ενός άρθρου, αλλά δυστυχώς, ό,τι βρέθηκε κάπως σχετικό με νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ευρώπη, έκανε ιστορικές αναδρομές.

Έτσι, αποφασίστηκε να γίνει μεμονωμένη αναζήτηση. Δηλαδή, γινόταν έρευνα για τη νοσοκομειακή βιβλιοθήκη της πρωτεύουσας της κάθε χώρας που ανήκει στην Ευρώπη. Πρέπει να αναφερθεί, ότι η πρόσβαση στις σελίδες δεν ήταν δυνατή σε όλες τις χώρες, γι' αυτό επιλέχθηκαν ενδεικτικά κάποιες,

για να παρθεί μια γενική εικόνα για τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ευρώπη.

Έτσι, με τις πλοηγήσεις σε κάποιες σελίδες, όπως στη σελίδα της νοσοκομειακής βιβλιοθήκης της Ρώμης <<http://www.romehosp.org>>, του Παρισιού <<http://ifla.queenslibrary.org/IV/ifla66/papers/135-143e.htm>>, της Βαρκελώνης <http://ddd.uab.cat/pub/guibib/guia_hospmar_a2008iENG.pdf>, μπορεί εύκολα κανείς να καταλάβει την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη. Είναι πιο εμπλουτισμένες, δικτυωμένες, οργανωμένες και αναβαθμισμένες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σε σύγκριση με αυτές που υπάρχουν στην Ελλάδα.

Στο τέλος της πτυχιακής εργασίας, γράφονται κάποιες παρατηρήσεις και γίνονται κάποιες προτάσεις, που στοχεύουν στην βελτίωση και την πρόοδο των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών της Ελλάδος.

Επίσης, πρέπει να προστεθεί ότι το πρότυπο που χρησιμοποιήθηκε για τις βιβλιογραφικές αναφορές και παραπομπές είναι το MLA Citation Style (MLA Handbook for Writers of Research Papers).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Η αρχή της βιβλιοθήκης, όπως και της γραφής, ξεκινά με την ιστορία του ανθρώπου. Μια από τις αιτίες που άρχισε ο άνθρωπος να γράφει ήταν για να διατηρήσει την ανθρώπινη σκέψη και επικοινωνία πέρα από τον ήχο της φωνής και πέρα από τη μνήμη του ανθρώπου. Γι' αυτό είναι απόλυτα συνυφασμένο ότι πολύ σύντομα αφού άρχισε ο άνθρωπος να γράφει, άρχισε να μαζεύει τα γραπτά του για να τα διατηρήσει. Ανέκαθεν, συναντάμε τις βιβλιοθήκες σε όλα τα στάδια της ιστορίας του πολιτισμού.

Η ιστορία των ιατρικών βιβλιοθηκών ξεκινά από τους αρχαίους και μεσαιωνικούς πολιτισμούς. Παλιότερα, ιατρική βιβλιοθήκη ονομαζόταν το μέρος όπου φυλάσσονταν συλλογές ιατρικών εγγράφων. Τότε, η δημιουργία των ιατρικών βιβλιοθηκών, οφείλονταν στην ανάγκη για πρόοδο και έχοντας κλίση προς τη μάθηση και τη γνώση που άκμαζε. Οι πρώτες και πιο σημαντικές ιατρικές βιβλιοθήκες που δημιουργήθηκαν, είναι η ιατρική βιβλιοθήκη στο Πανεπιστήμιο της Φλωρεντίας το 1287 και η ιατρική βιβλιοθήκη στο Πανεπιστήμιο του Παρισιού το 1395 (Birchette).

Η ιατρική απασχολούσε τον άνθρωπο από την αρχή της ύπαρξής του. Η ιστορία των ιατρικών βιβλιοθηκών σχετίζεται στενά με την ιστορία της ιατρικής. Για την ακρίβεια, η ιατρική επιστήμη επηρέαζε σε μεγάλο βαθμό τις ιατρικές βιβλιοθήκες και οι ιατρικές βιβλιοθήκες έπαιζαν σημαντικό ρόλο στην πρόοδο των ιατρικών γνώσεων. Οι ιατρικές βιβλιοθήκες αποτελούν τον σύνδεσμο ανάμεσα στο παρελθόν και το παρόν, και γι' αυτό είχε προκαλέσει αίσθηση, γύρω στο 1500, η αλλαγή στη δομή τους (Birchette).

Παρόλα αυτά όμως, ακόμα υπάρχει η τάση του ανθρώπου για συγκέντρωση και διατήρηση υλικού, μόνο που στον εικοστό αιώνα εμφανίζονται νέες μορφές στις ιατρικές βιβλιοθήκες, όπως αυτής των πληροφοριακών συστημάτων (Birchette).

Όσον αφορά τις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, η πρώτη που δημιουργήθηκε, ήταν αυτή στο Νοσοκομείο της Πενσυλβανίας στη Φιλαδέλφεια το 1763., ενώ η δεύτερη νοσοκομειακή βιβλιοθήκη που δημιουργήθηκε ήταν στο Νοσοκομείο της Νέας Υόρκης το 1796 (Holst).

Όμως η εξάπλωσή τους ξεκινά μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, όπου τότε δημιουργήθηκε μια γενιά από βιβλιοθηκονόμους, οι οποίοι έδωσαν μεγάλη βαρύτητα στην ύπαρξη των βιβλιοθηκών στα νοσοκομεία. Μια ανασκόπηση στο πρώτο μισό του εικοστού αιώνα, παρουσιάζει μια εικόνα αβεβαιότητας και μάχης για την αναγνώριση των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών. Στην περίοδο του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, πολλοί παράγοντες συνέβαλαν στην ανάπτυξη των νοσοκομείων. Οι τεχνολογικές αλλαγές, οι δωρεές για τις νοσοκομειακές κατασκευές και η οικονομική ανάπτυξη των Ηνωμένων Πολιτειών είναι μερικοί από τους παράγοντες που συνέβαλαν στην εξάπλωση του νοσοκομειακού συστήματος (Holst). Έτσι, από το 1939 και μετά, επικρατεί η συνύπαρξη των ιατρικών και των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, παίζοντας φυσικά η κάθε μία το δικό της ρόλο.

Ξεκινώντας καλό θα ήταν να διαχωριστούν οι όροι «νοσοκομειακή βιβλιοθήκη» και «ιατρική βιβλιοθήκη». Για αρχή, πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη αποτελεί ένα από τα πολλά είδη των ιατρικών βιβλιοθηκών.

Το νοσοκομείο μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα κοινωνικό σύστημα, το οποίο απαρτίζεται από τέσσερα μέρη (Holst):

- α) την ιατρική (ή κλινική) λειτουργία, η οποία αναφέρεται στο σχεδιασμό των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την κάλυψη των διάφορων αναγκών
- β) την οργανωτική δομή, η οποία συμπεριλαμβάνει τις ιατρικές σχέσεις μεταξύ των τμημάτων και των εργαστηρίων του νοσοκομείου, τους κανονισμούς σύμφωνα με τις κλινικές υπηρεσίες που προσφέρονται, την ανάλυση της κλινικής δομής (δηλαδή πώς τα τμήματα και τα εργαστήρια του νοσοκομείου συντονίζονται για να προσφέρουν κλινικές υπηρεσίες), τους μεμονωμένους ρόλους (δηλαδή ποια είναι τα καθήκοντα του ιατρικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού) και τις επικοινωνιακές δομές που απαιτούνται για τον συντονισμό και την ολοκλήρωση των κλινικών δραστηριοτήτων.
- γ) τα μέσα, τα οποία χρησιμοποιούνται για όλες τις κύριες πηγές του νοσοκομείου, και

δ) το προσωπικό. Το κομμάτι αυτό αναφέρεται στον αριθμό και το επίπεδο του ιατρικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού από άποψη δεξιοτήτων, μόρφωσης, ειδικότητας και συμπεριφοράς που απαιτούνται για την διεκπεραίωση των κλινικών δραστηριοτήτων.

Συνεπώς, μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα σύστημα κοινωνικών σχέσεων μεταξύ ατόμων, τα οποία πρέπει να εκτελέσουν την κλινική λειτουργία (δηλαδή το ιατρικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό), χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα μέσα και χειρίζοντάς τα κάτω από τους περιορισμούς της πάγιας οργανωμένης δομής (Μουστάκης).

Επιπλέον, μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη είναι μοναδική και μπορεί να σταθεί μόνη της, καλύπτοντας ανάγκες που μια βιβλιοθήκη γενικά, δεν μπορεί συχνά, αν όχι ποτέ (Myers).

Όσον αφορά τις ιατρικές βιβλιοθήκες, μπορούν να υπάρχουν στα νοσοκομεία, στις ιατρικές σχολές και σε ιατρικούς ή υγειονομικούς οργανισμούς. Μια ιατρική βιβλιοθήκη υπάρχει για να εξυπηρετεί τους γιατρούς, τα άτομα που ασχολούνται με επαγγέλματα σχετικά με την υγεία, τους φοιτητές ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής και τους ιατρικούς ερευνητές, στο να βρουν επιστημονικές πληροφορίες και υλικό σχετικό με την υγεία, για να βελτιώσουν, να εκσυγχρονίσουν, να εξυπηρετήσουν και να αξιολογήσουν την ιατρική φροντίδα ("Medical Library).

Πρωταρχικός ρόλος τόσο των νοσοκομειακών όσο και των ιατρικών βιβλιοθηκών είναι η εκπαίδευση και η ενημέρωση των γιατρών, των νοσηλευτών και όσων ασχολούνται με επαγγέλματα που σχετίζονται με την υγεία. Χωρίς καλά οργανωμένες βιβλιοθήκες δεν μπορεί να υπάρξει πραγματική ιατρική εκπαίδευση. Επίσης, οι βιβλιοθήκες αποτελούν και βασικό εργαλείο για κάθε ερευνητική εργασία (Fessa, 362).

Σκοπός μιας ιατρικής βιβλιοθήκης είναι η ενημέρωση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού στις προόδους της ιατρικής επιστήμης και η ουσιαστική βοήθεια στην έρευνα και εκπαίδευση, όχι μόνο του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού αλλά και των φοιτητών της εκάστοτε ιατρικής σχολής και των σπουδαστών των νοσηλευτικών ιδρυμάτων (Πεταλά).

Οι ιατρικές βιβλιοθήκες δημιουργήθηκαν με σκοπό την οργάνωση του βιβλιογραφικού υλικού που αναφέρεται στην Ιατρική επιστήμη, καθώς και την ενημέρωση των χρηστών τους σε ιατρικά θέματα. Σε κάθε ιατρική βιβλιοθήκη πρέπει να υπάρχει σωστή οργάνωση όλων των λειτουργιών της για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού και την συνεργασία με άλλες βιβλιοθήκες.

Οι χρήστες μιας ιατρικής βιβλιοθήκης είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι φοιτητές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής και γενικότερα οποιοσδήποτε ενδιαφέρεται για ιατρικά θέματα. Ανάλογα ποιους εξυπηρετεί είναι και ο βαθμός ειδίκευσης της βιβλιοθήκης. Μια βιβλιοθήκη που απευθύνεται μόνο σε εκπαιδευτικό προσωπικό θα έχει πιο εξειδικευμένη συλλογή από μια που απευθύνεται σε γιατρούς (Πεταλά).

Σύμφωνα με την κα Σεμερτζίδου –υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας— στην ανάρτησή της στο Arthrographia «...πρέπει να ειπωθεί ότι ο τίτλος «νοσοκομειακή βιβλιοθήκη», τις περισσότερες φορές, δεν είναι ξεκάθαρος. Μερικοί, κάτω από τον τίτλο αυτό, φαντάζονται μια βιβλιοθήκη που απευθύνεται στους αρρώστους του νοσοκομείου, και άλλοι, με τον τίτλο αυτό, εννοούν μια βιβλιοθήκη για το επιστημονικό προσωπικό του. Υπάρχει προς αυτή την κατεύθυνση μεγάλη σύγχυση και γι' αυτό πολύ συχνά χρησιμοποιούνται στην αγγλική βιβλιογραφία οι όροι "Hospital Medical Library" και "Hospital Patients Library". Οι παραπάνω όροι περιέχουν τις λέξεις "medical" (ιατρικός/ή) και "patients" (των ασθενών) που καθορίζουν και τον εξειδικευμένο χαρακτήρα και αποστολή της καθεμιάς. Και οι δύο αυτοί όροι μπορεί να συμπεριληφθούν στον γενικότερο τίτλο «Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη», η οποία απευθύνεται όχι μόνο στο ιατρικό προσωπικό και στους αρρώστους, αλλά και στο υπόλοιπο προσωπικό (διοικητικό, τεχνικό, κτλ.)».

Κατ' επέκταση «το νοσοκομείο, ως κοινότητα, στεγάζει τον γιατρό, τον νοσηλευτή, τον ειδικευόμενο γιατρό, τον φοιτητή ιατρικής και νοσηλευτικής, το διοικητικό προσωπικό, το τεχνικό προσωπικό. Δηλαδή, εκτός από τα ιατρικά επαγγέλματα υπάρχουν αρχιτέκτονες, λογιστές, ηλεκτρολόγοι κ.ο.κ. που πρέπει να εξυπηρετηθούν. Το κάθε νοσοκομείο θα πρέπει να έχει ένα σύστημα βιβλιοθηκών που να εξυπηρετεί όλο το προσωπικό και να το βοηθήσει, όχι μόνο στα επαγγέλματά τους, αλλά και να τους προσφέρει

ψυχαγωγικό διάβασμα και γενική μόρφωση. Τα προβλήματα που συναντώνται για την γρήγορη ανάπτυξη της καθεμιάς από αυτές τις βιβλιοθήκες είναι μεγάλα, γιατί υπάρχουν διαφορές στους στόχους της κάθε βιβλιοθήκης, ακόμα και διαφορές στα «συμφέροντα» των χρηστών που πρέπει να ικανοποιηθούν. Για να αναπτυχθεί ένα τέτοιο σύστημα χρειάζεται χρόνος, χώρος, προσωπικό και προπαντός ένας πολύ μεγάλος προϋπολογισμός» ((Σεμερτζίδου, “Προοπτικές συνεργασίας της Λαϊκής Βιβλιοθήκης με τη Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη”).

«Η ιατρική και η νοσηλευτική βιβλιοθήκη μπορούν να «συνυπάρξουν» και να αποτελέσουν μια ενιαία βιβλιοθήκη που εξυπηρετεί τους γιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό. Μια τέτοια ιδέα παρουσιάστηκε από την κα. Kirsten Gerzymisch, βιβλιοθηκονόμο της Νοσηλευτικής Σχολής της Δανίας. Σύμφωνα με τη γνώμη της, η ιατρική βιβλιογραφία μπορεί να είναι χρήσιμη για τη νοσοκόμα, αλλά και η νοσηλευτική βιβλιογραφία πολλές φορές μπορεί να εξυπηρετήσει τον γιατρό. Επίσης, είναι καλό κάθε νοσοκομείο να έχει μια συλλογή που να περιλαμβάνει θέματα που θα βοηθήσουν το τεχνικό και διοικητικό προσωπικό του νοσοκομείου στις δουλειές τους και γενικά στην ενημέρωσή τους» (Σεμερτζίδου, “Προοπτικές συνεργασίας της Λαϊκής Βιβλιοθήκης με τη Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη”).

Δυστυχώς, δυσκολίες υπάρχουν για την ανάπτυξη μιας νοσοκομειακής βιβλιοθήκης για τους ασθενείς. Η συλλογή της βιβλιοθήκης, σαφώς θα πρέπει να περιλαμβάνει εξειδικευμένο υλικό, για την εξυπηρέτηση αυτών που ασκούν επαγγέλματα σχετικά με την υγεία. Ακόμη, η βιβλιοθήκη θα πρέπει να προσφέρει τις υπηρεσίες της και στο υπόλοιπο τεχνικό και διοικητικό προσωπικό του νοσοκομείου. Επιπλέον όμως, θα πρέπει να εξυπηρετεί και τους ασθενείς όλων των ηλικιών και ανεξάρτητα από το μορφωτικό τους επίπεδο. Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να διαθέτει στη συλλογή της και υλικό που θα μπορεί να διαβάσει και να κατανοήσει ο κάθε ασθενής. Οι ασθενείς θα πρέπει να αποτελούν μέρος του κοινού της βιβλιοθήκης. Θα πρέπει να τους δίνεται το δικαίωμα ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, λαμβάνοντας υπόψη και την ψυχολογική επιβάρυνση που μπορεί να νιώθουν όντες ασθενείς. Βέβαια, ευεργετικοί σύλλογοι στο παρελθόν έχουν κάνει δραστηριότητες με σκοπό να

δημιουργήσουν βιβλιοθήκες ασθενών στα νοσοκομεία, οι προσπάθειές τους όμως, είναι μεν αξιόλογες αλλά είναι και σποραδικές (Σμερτζίδου).

Στην Ελλάδα η βιβλιοθήκη μέσα σ' ένα νοσοκομείο είναι κυρίως χρήσιμη για την ενημέρωση των γιατρών που δουλεύουν σ' αυτό. Ανάλογα με το είδος του νοσοκομείου θα είναι και το υλικό που περιλαμβάνει η βιβλιοθήκη. Για παράδειγμα, η Βιβλιοθήκη του Θεαγενείου Αντικαρκινικού Ινστιτούτου θα έχει βιβλιογραφικό υλικό με προσανατολισμό στην Ογκολογία, ενώ η βιβλιοθήκη του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου θα πρέπει να περιλαμβάνει εκτεταμένο βιβλιογραφικό υλικό πάνω σε μαιευτικά και γυναικολογικά θέματα.

Ακόμα, οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες περιλαμβάνουν πολλές μορφές υλικού, τόσο έντυπο όσο και οπτικοακουστικό και μπορούν να εξυπηρετήσουν τους ασθενείς και το διοικητικό προσωπικό με συλλογές γενικού περιεχομένου, αλλά αυτό εξαρτάται από την πολιτική της εκάστοτε βιβλιοθήκης.

Τέλος, η ανάπτυξη της συλλογής μιας νοσοκομειακής βιβλιοθήκης αποτελεί σοβαρή και δύσκολη ευθύνη για τον υπεύθυνο βιβλιοθηκονόμο. Γενικότερα όμως, η δουλειά των βιβλιοθηκονόμων στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες είναι ιδιαίτερα δύσκολη. Εργάζονται σε μια ατμόσφαιρα γεμάτη πίεση, προθεσμίες, πολλαπλές απαιτήσεις και δύσκολους χρήστες. Προς υπεράσπιση των γιατρών και των νοσηλευτών όμως, πρέπει να σημειωθεί, ότι δουλεύουν πολλές ώρες, παίρνουν σημαντικές αποφάσεις που αφορούν την υγεία των ασθενών και ακόμα ασχολούνται με απίστευτη γραφειοκρατία (Scott).

Παρ' όλες τις αντιξοότητες όμως, οι υπεύθυνοι βιβλιοθηκονόμοι οφείλουν να είναι ιδιαίτερα υπομονετικοί και συνεργάσιμοι, ούτως ώστε να εξυπηρετούν τους χρήστες τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Μπορεί κατά τη διάρκεια της επαφής τους με το κοινό να μην φαίνεται το έργο που επιτελούν, αλλά στο τέλος σίγουρα αναγνωρίζεται η προσφορά τους. Επιπλέον, για να μπορέσει ο βιβλιοθηκονόμος να συγκροτήσει μια συλλογή που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μελών της κοινότητας, χωρίς άχρηστο υλικό, θα πρέπει να δημιουργήσει μια πολιτική επιλογής υλικού που θα βασίζεται πάνω στο δικαίωμα του ανθρώπου να μορφωθεί, να πλουτίσει τις γνώσεις του, να

αξιοποιήσει δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο του, καθώς επίσης και τους στόχους της βιβλιοθήκης (Scott).

Τα περιοδικά έχουν ιδιαίτερη σημασία σε μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη γιατί περιέχουν τις πιο πρόσφατες πληροφορίες. Το περιεχόμενό τους μπορεί να βοηθήσει τους ερευνητές δίνοντας κίνητρα για καινούριες εργασίες. Αλλά πολλές φορές όπως γράφει ο R.S. Dannatt στο άρθρο του "Primary Sources of Information" το 1977 «...μια εργασία μπορεί να είναι ασήμαντη και χωρίς πρωτοπορία αλλά η αξία των περιοδικών βρίσκεται στην συναίνεση ιδεών που έμπειροι επιστήμονες δημιουργούν».

Τα περιοδικά βοηθούν ουσιαστικά στην γρήγορη ενημέρωση για την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης σε διεθνές επίπεδο. Η ιατρική βιβλιογραφία περιλαμβάνει περιοδικά που αναφέρονται σε γενικά θέματα της ιατρικής επιστήμης π.χ. British Medical Journal, Lancet και περιοδικά που περιέχουν άρθρα για ένα συγκεκριμένο τομέα της ιατρικής π.χ. το Gut για τη Γαστρολογία, το Archives of Diseases of Childhood για την Παιδιατρική (Πεταλά).

Αυτοί που έχουν την ευθύνη της επιλογής του υλικού πρέπει να υπερασπίζονται, μέσα από σωστές επιλογές, το δικαίωμα του ανθρώπου να διαβάσει, να δει και να ακούσει αυτό που χρειάζεται. Άλλωστε, αυτό αποτελεί και θέσφατο για τις βιβλιοθήκες, λειτουργώντας ως φορείς της πνευματικής και οικονομικής ανάπτυξης του τόπου μας (Σεμερτζίδου).

Επιπλέον, για τη δημιουργία, οργάνωση και λειτουργία μιας σωστής νοσοκομειακής βιβλιοθήκης απαιτείται μια στρατηγική. Πολλοί βιβλιοθηκονόμοι φοβούνται να θέσουν ένα πλάνο, κι αυτό γιατί δεν γνωρίζουν τι είναι. Δεν μπορούν να αντιληφθούν ότι το να ακολουθήσουν μια στρατηγική είναι ένα εργαλείο που θα τους βοηθήσει κι όχι κάτι για το οποίο θα κριθούν. Η στρατηγική αυτή αποτελείται από τέσσερα βασικά βήματα (Siess):

- α) η ανάλυση της παρούσας κατάστασης της βιβλιοθήκης
- β) ο καθορισμός στόχων, και γενικότερα η αποστολή της εκάστοτε βιβλιοθήκης
- γ) ο σχεδιασμός ενός πλάνου, με το οποίο θα μπορέσουν να επιτευχθούν οι στόχοι που τέθηκαν στο δεύτερο βήμα

δ) ο συσχετισμός του πλάνου με τους στόχους και να διαπιστωθεί αν όντως μπορούν να επιτευχθούν ή όχι.

Το πλάνο θα επιτρέψει τους βιβλιοθηκονόμους να εστιάσουν τη σκέψη τους στο τι χρειάζεται για την ανάπτυξη και εξέλιξη της βιβλιοθήκης. Η στρατηγική είναι ένα εργαλείο που δίνει τη δυνατότητα στη βιβλιοθήκη να θέσει το υλικό και τις υπηρεσίες της σε συστηματική λειτουργία, λαμβάνοντας υπόψη το είδος της πληροφόρησης που χρειάζονται οι χρήστες και τον καλύτερο δυνατό τρόπο παραχώρησής της σ' αυτούς (Siess).

Επιπλέον, η ύπαρξη μιας στρατηγικής είναι μια σημαντική ένδειξη επαγγελματισμού του εκάστοτε βιβλιοθηκονόμου. Συνετό θα ήταν οι βιβλιοθηκονόμοι να μιλούν μεταξύ τους για τα σχέδια που έχουν για τις βιβλιοθήκες στις οποίες εργάζονται, γιατί έτσι μπορούν να βοηθηθούν και αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμη και αποδοτική. Φυσικά, δεν μπορεί ένας βιβλιοθηκονόμος να δανειστεί το πλάνο κάποιου άλλου, γιατί οι ανάγκες της κάθε βιβλιοθήκης είναι μοναδικές και ξεχωριστές.

Στην Ελλάδα οι βιβλιοθηκονόμοι αποφεύγουν να ακολουθήσουν ένα πλάνο, γιατί δεν έχουν μάθει να σκέφτονται με στρατηγική. Φοβούνται να κάνουν στις βιβλιοθήκες αλλαγές, μη τυχόν και γίνουν τα πράγματα χειρότερα απ' ότι ήδη είναι. Θεωρούν ότι η επίτευξη ενός πλάνου είναι αδύνατη γιατί το μέλλον είναι απρόβλεπτο (Siess).

Στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετές νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Οι περισσότερες βρίσκονται στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, χωρίς όμως αυτό να υποβαθμίζει αυτές που υπάρχουν στις υπόλοιπες πόλεις. Οι βιβλιοθήκες αυτές είναι νοσοκομειακές αλλά λειτουργούν ως ιατρικές. Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες οφείλουν να εξυπηρετούν τους πάντες. Το κοινό τους να μην αποτελείται μόνο από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, και από τους φοιτητές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής. Η συλλογή τους θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και υλικό που θα μπορεί να χρησιμοποιήσει και το τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, και γενικότερα ο όποιος χρήστης.

Δυστυχώς όμως στην Ελλάδα, η πολιτική που συνηθίζουν να ακολουθούν οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, δεν επιτρέπει στο τεχνικό και διοικητικό προσωπικό τη χρήση του υλικού της εκάστοτε βιβλιοθήκης. Για παράδειγμα, στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ», υπάρχουν κάποια βιβλία γενικού ενδιαφέροντος και τα οποία ο οποιοσδήποτε θα μπορούσε να διαβάσει. Η πολιτική της βιβλιοθήκης όμως, απαγορεύει την είσοδο στα άτομα που δεν ασκούν επαγγέλματα σχετικά με την υγεία. Έχει, δηλαδή, στην κατοχή της υλικό, αλλά αρνείται να το διαθέσει στους διάφορους χρήστες, κάτι που είναι απαράδεκτο.

Φυσικά, πρέπει να σημειωθεί κιόλας ότι δεν υπάρχει η πολυτέλεια του χώρου και του απαραίτητου προϋπολογισμού. Στην Ελλάδα, οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες δεν έχουν τις κατάλληλες υποδομές. Οι χώροι που παραχωρούν τα νοσοκομεία για τη στέγαση της βιβλιοθήκης είναι σχετικά μικροί, γι' αυτό και οι υπεύθυνοι βιβλιοθηκονόμοι επιλέγουν το υλικό που θα συμπεριλάβουν στη συλλογή τους. Έτσι, προτιμούν να παραγγέλνουν κυρίως περιοδικά, γιατί περιέχουν τις πιο πρόσφατες πληροφορίες, μερικά βιβλία και ορισμένες εγκυκλοπαίδειες, κι όλα αυτά σχετικά πάντα με ιατρικά θέματα (Πεταλά).

Επίσης, ο προϋπολογισμός που παρέχει το κράτος για τον εμπλουτισμό της συλλογής των βιβλιοθηκών, είναι πενιχρός, και δεν δίνει τη δυνατότητα στους υπεύθυνους να συμπεριλάβουν στη συλλογή τους υλικό γενικού ενδιαφέροντος. Οι βιβλιοθηκονόμοι επιλέγουν να παραγγέλνουν υλικό που θα εξυπηρετήσει τους γιατρούς, και κατ' επέκταση τους ασθενείς, τους νοσηλευτές και τους φοιτητές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής. Επιπλέον, υπάρχουν και κάποιες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες που διαθέτουν και οπτικοακουστικό υλικό όπως για παράδειγμα cd, dvd, σλάιτς κ.λ.π., το οποίο όμως δυστυχώς δεν μπορεί να αξιοποιηθεί, αφού δεν υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός όπως προτζέκτορες, οθόνες κ.ά.

Συνεπώς, το κράτος θα πρέπει να δραστηριοποιηθεί και να προσφέρει τα κονδύλια που χρειάζονται, για να υπάρχουν στην Ελλάδα αξιόλογες και οργανωμένες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, που θα εξυπηρετούν και θα ικανοποιούν τους πάντες, και γενικότερα ο λόγος της ύπαρξής τους θα είναι αποδοτικός και σωστός. Επίσης, για μεγαλύτερη αναβάθμιση της χώρας, το

κράτος μπορεί να χορηγήσει για τη δημιουργία ξεχωριστών ιατρικών βιβλιοθηκών, που θα διαθέτουν στο υλικό τους εξειδικευμένα ιατρικά θέματα, έρευνες, διατριβές κ.ά., και που θα εξυπηρετούν μόνο τους γιατρούς, τους νοσηλευτές και τους φοιτητές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής.

Στη συνέχεια της πτυχιακής εργασίας, ακολουθεί η περιγραφή της πολιτικής της εκάστοτε νοσοκομειακής βιβλιοθήκης, και μερικές από αυτές συνοδεύονται και από φωτογραφικό υλικό. Ακόμα, μετά την ολοκλήρωση των περιγραφών των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών της Ελλάδος, ακολουθούν κάποια γραφήματα που δείχνουν τα στατιστικά κάποιων καταστάσεων που επικρατούν στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδος. Τέλος, ακολουθεί ο επίλογος, στον οποίο εκθέτονται κάποια συμπεράσματα και γίνονται κάποιες προτάσεις για την κατάσταση που επικρατεί στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες. Επιπλέον, γίνεται και αναφορά για την κατάσταση των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών στην Ευρώπη, η οποία συγκρίνεται με αυτή της Ελλάδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2.1 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ο Άγιος Δημήτριος»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Ο Άγιος Δημήτριος» διαθέτει μια πλούσια συλλογή διεθνών και ελληνικών βιβλίων, περιοδικών, διδακτορικών διατριβών και ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, τα οποία καλύπτουν θέματα των βιοϊατρικών επιστημών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ιατρική και νοσηλευτική επιστήμη, με σκοπό να προωθεί και να προάγει τους εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς και κλινικούς σκοπούς του Νοσοκομείου.

Στη Βιβλιοθήκη υπάρχει αναγνωστήριο για το κοινό, ηλεκτρονική πρόσβαση για αναζήτηση πληροφοριών και σύνδεση με το Ε.Κ.Τ. (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης), με δυνατότητα πρόσβασης για αναζήτηση περιοδικών στις συλλογές των 243 βιβλιοθηκών που συμμετέχουν στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης από όλη την Ελλάδα και την Κύπρο.

Τα άρθρα που δεν εντοπίζονται στο υλικό (έντυπο ή ηλεκτρονικό) της Βιβλιοθήκης, υπάρχει η δυνατότητα του διαδανεισμού. Η δυνατότητα δηλαδή παραγγελίας τους από άλλες βιβλιοθήκες του εσωτερικού μέσω του Εθνικού Δικτύου Επιστημονικών και Τεχνολογικών Βιβλιοθηκών (ΕΔΕΤΒ), το οποίο υποστηρίζεται από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης.

Επιπλέον, η Βιβλιοθήκη διαθέτει ένα φωτοτυπικό μηχάνημα για την εξυπηρέτηση των χρηστών της, καθώς επίσης και εκτυπωτή για εκτυπώσεις υλικού μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Τέλος, σε όλους τους χρήστες της βιβλιοθήκης παρέχεται η δυνατότητα αίτησης αναζήτησης βιβλιογραφίας από τις βιβλιογραφικές πηγές που διαθέτει η βιβλιοθήκη, οι οποίες είναι έντυπες και αποτελούνται από τον κατάλογο ελληνικών περιοδικών, τον κατάλογο διδακτορικών διατριβών και τον κατάλογο ξενόγλωσσων περιοδικών.

2.2 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π. και περιοδικά που είναι διαθέσιμα μόνο στο χώρο της Βιβλιοθήκης. Στο υλικό της υπάρχουν ελάχιστα

βιβλία, και αυτά είναι ταξινομημένα με το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη, τεχνικό προσωπικό, αλλά και άλλες Βιβλιοθήκες της Ελλάδος. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι στη συγκεκριμένη Βιβλιοθήκη δίνεται προτεραιότητα στο ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό.

Στη Βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και επιπλέον δίνεται στους χρήστες η δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι χρήστες χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο, για να πραγματοποιήσουν αναζητήσεις και να βρουν αυτό που τους ενδιαφέρει. Επισκέπτονται το Yahoo, αλλά το ενδιαφέρον τους κερδίζει η Pubmed, η οποία δίνει στο κοινό πολλά άρθρα σχετικά με εξειδικευμένα ιατρικά θέματα.

2.3 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Λοιμωδών»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Λοιμωδών» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π., χειροκίνητο δανειστικό σύστημα και περιοδικά. Επιπλέον, τα περιοδικά, οι εγκυκλοπαίδειες, τα λεξικά κ.ά. είναι πληροφοριακό υλικό και δεν δανείζεται στο κοινό. Η συγκεκριμένη βιβλιοθήκη όμως διαθέτει και περιοδικά διαθέσιμα για δανεισμό. Το θέμα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι κυρίως τα λοιμώδη νοσήματα. Τα βιβλία όμως δεν φυλάσσονται στο χώρο της Βιβλιοθήκης, αλλά στις κλινικές και δεν είναι ταξινομημένα.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό και οι σπουδαστές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής. Δεν υπάρχει χώρος στη Βιβλιοθήκη που να χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο αλλά ούτε και ηλεκτρονικοί υπολογιστές διαθέσιμοι στους χρήστες. Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμα και την υπηρεσία του διαδανεισμού και δίνει τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.4 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π., περιοδικά, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, slides κ.λ.π.).

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι κυρίως ιατρικά, και το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση και οργάνωση του υλικού της είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι σπουδαστές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος μέσω του διαδανεισμού.

Στη Βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και διαθέσιμοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές για τους χρήστες. Σ' αυτούς, οι χρήστες χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για να αναζητήσουν τις διάφορες πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.5 Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου»

Η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π., χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, περιοδικά, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), σπάνιο υλικό (παλαιά χειρόγραφα, παλιές εκδόσεις κ.λ.π.), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιτς κ.λ.π.).

Για την ταξινόμηση του υλικού της Βιβλιοθήκης χρησιμοποιείται ο αλφαβητικός κατάλογος και τα θέματα της συλλογής της είναι η Ιατρική, η Νοσηλευτική, η Φυσιοθεραπεία και η Διοίκηση Μονάδων Υγείας.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η Βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Γ. Παπανικολάου» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι σπουδαστές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα

διοικητικά στελέχη, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος μέσω του διαδανεισμού.

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει χώρο που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο αλλά και ηλεκτρονικούς υπολογιστές διαθέσιμους στους χρήστες. Σ' αυτούς οι χρήστες μπορούν να πραγματοποιούν αναζητήσεις στο δημόσιο κατάλογο της Βιβλιοθήκης (Online Public Access Catalogue – OPAC) σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, την Pubmed, την Pro-Quest και τη Swets Wise, αλλά επίσης στις υπηρεσίες της HEAL-link και στο Διαδίκτυο. Επιπλέον, οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν τους υπολογιστές για ανάγνωση e-mail, για χρήση σαρωτή και για συγγραφή εργασιών.

Επίσης, η Βιβλιοθήκη παρέχει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος. Σύμφωνα με τη βιβλιοθηκονόμο της Βιβλιοθήκης, το μεγαλύτερο πρόβλημα στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες είναι η ανανέωση των συνδρομών των ξενόγλωσσων περιοδικών. Υπάρχει τόσο μεγάλη καθυστέρηση που τα τρέχοντα τεύχη έρχονται με καθυστέρηση πια ενός έτους.

2.6 Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ»

Το Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «ΑΧΕΠΑ», ανάμεσα στα πάρα πολλά τμήματα που χωρίζεται, στεγάζει και Βιβλιοθήκη. Η Βιβλιοθήκη του Νοσοκομείου διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π., περιοδικά των τελευταίων χρόνων αλλά και παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών).

Το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την οργάνωση του υλικού της Βιβλιοθήκης είναι το NLM-LC (National Library of Medicine Classification – Library of Congress). Επιπλέον, τα θέματα της συλλογής είναι κυρίως ιατρικά όπως π.χ. αιματολογία, γαστρεντερολογία, ενδοκρινολογία, χειρουργική, παιδιατρική κ.ά.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, καθώς επίσης και οι σπουδαστές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής. Δεν υπάρχει χώρος που να χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο, αλλά υπάρχουν ηλεκτρονικοί υπολογιστές διαθέσιμοι στους χρήστες. Στους χρήστες διατίθενται υπολογιστές για πλοήγηση στο Διαδίκτυο,

αναζήτηση στις υπηρεσίες της HEAL-link και τις βάσεις Pubmed, Pro-Quest και Swets Wise. Τέλος, μια ακόμη υπηρεσία που παρέχει η Βιβλιοθήκη είναι ο διαδανεισμός, και στους χρήστες δίνεται και η δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.7 Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο»

Η Βιβλιοθήκη του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία κ.λ.π., χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, περιοδικά (τα οποία ως πληροφοριακό υλικό δεν δανείζονται), περιοδικά διαθέσιμα για δανεισμό, αλλά και παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών).

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης καλύπτει κυρίως τη βιοϊατρική με έμφαση στις νεοπλασματικές ασθένειες και τον καρκίνο, το οποίο προϋδεάζεται κιόλας από το όνομα του νοσοκομείου. Το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση και οργάνωση του υλικού της, είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η Βιβλιοθήκη, είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι σπουδαστές της ιατρικής και νοσηλευτικής σχολής, υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος μέσω του διαδανεισμού.

Στην Βιβλιοθήκη δεν υπάρχει χώρος που να χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο, αλλά υπάρχουν για τους χρήστες διαθέσιμοι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Σ' αυτούς πραγματοποιούν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως σε αυτές του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και την Pubmed, αλλά και πλοήγηση στο Διαδίκτυο. Επιπλέον, επιδιώκουν την εύρεση βιβλιογραφίας, περιοδικά ελεύθερης πρόσβασης αλλά και βάσεις στις οποίες έχουν πρόσβαση οι ίδιοι οι χρήστες με συνδρομή. Επίσης, οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές χρησιμοποιούνται και για μη ερευνητικούς σκοπούς π.χ. ανάγνωση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή για ενημέρωση και ψυχαγωγία. Τέλος, η βιβλιοθήκη δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.8 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «ΚΑΤ»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής «ΚΑΤ» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π. αλλά και περιοδικά.

Σκοπός της βιβλιοθήκης είναι η παροχή άμεσης τεκμηριωμένης και αξιόπιστης Ιατρικής Πληροφόρησης. Το κοινό στο οποίο απευθύνεται είναι γιατροί, νοσηλευτές, καθηγητές, ερευνητές, φοιτητές κ.λ.π., και στόχος της βιβλιοθήκης είναι να προωθεί και να προάγει τους εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς και κλινικούς σκοπούς του Νοσοκομείου.

Η συλλογή της καλύπτει ένα ευρύ φάσμα της Βιοϊατρικής επιστήμης και κυρίως ειδικεύεται στην Ορθοπεδική Τραυματολογία. Η διάταξη των περιοδικών είναι αλφαβητική κατά τίτλο και τα ιατρικά βιβλία είναι ταξινομημένα σύμφωνα με το Διεθνές Ιατρικό Ταξινομικό Σύστημα της National Library of Medicine Classification.

Επιπλέον, η βιβλιοθήκη διαθέτει Internet Room με τρεις θέσεις εργασίας. Η χρήση στους υπολογιστές του Internet Room επιτρέπεται μόνο με σκοπό την πρόσβαση σε βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων και άλλες πηγές βιοϊατρικής πληροφόρησης. Οι υπηρεσίες πληροφόρησης παρέχονται σε όλους τους χρήστες της βιβλιοθήκης, και τέλος η πληροφόρηση προέρχεται είτε από το υλικό της βιβλιοθήκης, είτε από εξωτερικές πηγές σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή.

2.9 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Σισμανόγλειο»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής «Σισμανόγλειο» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά (ελληνικά και ξενόγλωσσα), αλλά και παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών).

Τα θέματα που καλύπτει η συλλογή της βιβλιοθήκης είναι ιατρικά, νοσηλευτικά και διοίκησης νοσοκομείων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα. Επίσης, τα περιοδικά είναι ταξιθετημένα αλφαβητικά, ενώ τα βιβλία κατά θεματικές κατηγορίες. Επιπλέον, η βιβλιοθήκη διαθέτει 35 θέσεις ανάγνωσης, καθώς και Internet Room με πέντε τερματικά.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Σισμανόγλειο» είναι το ιατρικό και επιστημονικό δυναμικό, όλων των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, πανεπιστημίων, τεχνολογικών ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων, φαρμακευτικών εταιρειών και σπουδαστές.

Σκοπός της βιβλιοθήκης είναι να βοηθήσει τους χρήστες της στην αναζήτηση των επιθυμητών πληροφοριών, όπως βιβλιογραφικές εγγραφές, επιστημονικές αναφορές και άρθρα on-line περιοδικών εκδόσεων. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες της βιβλιοθήκης στο κοινό της είναι η αναζήτηση δεδομένων μέσω διαδικτύου (Internet), η πρόσβαση στην ηλεκτρονική μορφή των περιοδικών στα οποία η βιβλιοθήκη είναι συνδρομήτρια, η πρόσβαση σε διεθνείς Τράπεζες Πληροφοριών μέσω Internet, όπως η MD Consult και η UP TO DATE και η πρόσβαση στο Εθνικό Δίκτυο Βιβλιοθηκών (HOST EPMHS).

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού και στο χώρο της υπάρχει φωτοτυπικό μηχάνημα. Επίσης, διαθέτει και έναν εκτυπωτή, για εκτυπώσεις υλικού μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών.

2.10 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Αττικόν»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής «Αττικόν» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., ηλεκτρονικό δανειστικό σύστημα και περιοδικά.

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι η Ιατρική, η Βιοϊατρική, η Νοσηλευτική και η Διοίκηση Επιστημών Υγείας. Επίσης, το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση και οργάνωση του υλικού της είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Αττικόν» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, ασθενείς, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη, τεχνικό προσωπικό αλλά και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και δίνεται στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Σ' αυτούς, οι χρήστες κάνουν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως στην OPAC, στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στο Google, στην Pubmed, στο Yahoo, στη Heal-Link, στην Pro-Quest αλλά και στη Swets Wise.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού και επιπλέον επιτρέπει στους χρήστες τη χρήση φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.11 Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Γ. Γεννηματάς»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αττικής «Γ. Γεννηματάς» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, ηλεκτρονικό δανειστικό σύστημα, περιοδικά, περιοδικά διαθέσιμα για δανεισμό, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών) και σπάνιο υλικό (παλαιά χειρόγραφα, παλιές εκδόσεις κ.λ.π.). Επίσης, είναι από τις λίγες βιβλιοθήκες που διαθέτει και ειδικό εξοπλισμό για άτομα με κινητικά προβλήματα.

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι Ιατρικά και Νοσηλευτικά και το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται για την ταξινόμηση και οργάνωση του υλικού είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Γ. Γεννηματάς» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη, τεχνικό προσωπικό και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη διατίθεται χώρος ως αναγνωστήριο, καθώς επίσης και ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι χρήστες χρησιμοποιούν το Internet, το Yahoo και πραγματοποιούν αναζητήσεις σε διάφορες ιατρικές βάσεις.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού και δίνει τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.12 Γενικό Νοσοκομείο Νέας Ιωνίας Αττικής «Η Αγία Όλγα»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Νέας Ιωνίας Αττικής «Η Αγία Όλγα» διαθέτει χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιτς κ.λ.π.).

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι χειρουργικά, ψυχιατρικά, εργαστηριακά, ουρολογικά, παθολογικά, ωτορυνολαρυγγολογικά, αγγειοχειρουργικά και ακτινολογικά. Το ταξινομικό σύστημα του υλικού δεν είναι γνωστό, αφού ο/η βιβλιοθηκονόμος απέφυγε να το σημειώσει.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, οι σπουδαστές και οι διοικητικοί υπάλληλοι.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και επιπλέον διαθέτει στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι υπολογιστές χρησιμοποιούνται κυρίως για να πραγματοποιούνται αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, το Google, την Pubmed, το Yahoo και την MD Consult. Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού, καθώς επίσης και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.13 Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «Θριάσιο»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Ελευσίνας «Θριάσιο» διαθέτει χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., καθώς επίσης και περιοδικά.

Επειδή δεν υπάρχει βιβλιοθηκονόμος στη βιβλιοθήκη, παρά μόνο διοικητικοί υπάλληλοι, δεν είναι γνώστες των ταξινομικών συστημάτων, και γι' αυτό ταξινομούν το υλικό της με αλφαβητική σειρά. Διαθέτουν ιατρικά περιοδικά και βιβλία, και ελάχιστα διοίκησης νοσοκομείων- management.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη αλλά και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει χώρο που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και διατίθεται στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Σ' αυτούς, οι χρήστες 'σερφάρουν' στο Internet και αναζητούν σε διάφορες βάσεις δεδομένων αυτό που επιθυμούν. Τέλος, η βιβλιοθήκη δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.14 Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δαφνί»

Κύριος στόχος της βιβλιοθήκης του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής «Δαφνί» είναι η κάλυψη των επιστημονικών αναγκών του προσωπικού του Νοσοκομείου και η εξυπηρέτηση του ευρύτερου κοινού (φοιτητές, ελεύθεροι επαγγελματίες στο χώρο της υγείας κ.ά.) που ενδιαφέρεται για ενημέρωση στους επιστημονικούς τομείς που καλύπτει η συλλογή της, καθώς και η

κάλυψη των αναγκών των νοσηλευόμενων με βιβλία κατάλληλου περιεχομένου.

Το υλικό της βιβλιοθήκης αποτελείται από πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π. και αξιόπιστα περιοδικά. Η συλλογή της καλύπτει κυρίως θέματα ψυχιατρικής, ψυχολογίας, νευρολογίας και άλλων ιατρικών τομέων (παθολογίας, καρδιολογίας, χειρουργικής, δερματολογίας κ.ά.), βιβλία Νοσηλευτικής και παραϊατρικών ειδικοτήτων.

Η βιβλιοθήκη είναι ανοικτής πρόσβασης. Διαθέτει αναγνωστήριο καθώς και φωτοαντιγραφικό μηχάνημα. Επίσης, διατίθεται ηλεκτρονικός υπολογιστής και η δυνατότητα χρήσης του Internet για επιστημονική έρευνα και μελέτη. Τέλος, η βιβλιοθήκη είναι δανειστική για τους υπαλλήλους του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου (ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό, τεχνικό προσωπικό), καθώς και για τους νοσηλευόμενους ασθενείς (με την εποπτεία νοσηλευτών).

2.15 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Ευαγγελισμός» διαθέτει πληροφοριακό υλικό, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά, σπάνιο υλικό (όπως παλαιά χειρόγραφα, παλιές εκδόσεις κ.λ.π.), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιτς κ.λ.π.).

Το ταξινομικό σύστημα της βιβλιοθήκης είναι το National Library of Medicine Classification System (NLMC) και το θέμα με το οποίο ασχολείται η συλλογή της είναι κυρίως οι Βιοϊατρικές Επιστήμες.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει χώρο που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και παρέχει στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η χρήση των υπολογιστών γίνεται για αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως στην OPAC, στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στο Google, στην Pubmed, στο Yahoo, στη Heal-Link και στην MD- Consult Uptodate. Τέλος, μια ακόμη υπηρεσία που παρέχει η βιβλιοθήκη είναι ο διαδανεισμός και δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.16 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ασκληπιείο»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Ασκληπιείο» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., ηλεκτρονικό δανειστικό σύστημα, περιοδικά, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιτς κ.λ.π.).

Η ταξινόμηση της συλλογής γίνεται σύμφωνα με το National Library of Medicine Classification και τα θέματά της ενδεχομένως είναι ιατρικά, αφού ο/η βιβλιοθηκονόμος απέφυγε να τα σημειώσει στο ερωτηματολόγιο.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Η βιβλιοθήκη διαθέτει χώρο που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και παρέχει στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι χρήστες πραγματοποιούν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, το Google και την Pubmed. Επιπλέον, χρησιμοποιούν τους υπολογιστές και για ανάγνωση e-mail.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού και δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.17 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ιπποκράτειο»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Ιπποκράτειο» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), καθώς επίσης και σπάνιο υλικό (παλαιά χειρόγραφα, παλιές εκδόσεις κ.λ.π.).

Το θέμα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι κυρίως η Βιοϊατρική και το ταξινόμικό σύστημα που χρησιμοποιείται είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου «Ιπποκράτειο» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές αλλά και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και διατίθεται στους χρήστες και ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Στους υπολογιστές οι χρήστες πραγματοποιούν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων, όπως την OPAC, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, το Google, την Pubmed και τη Heal-Link.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού, καθώς επίσης δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.18 Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Λαϊκό» παρέχει πληροφορίες από το έντυπο και on-line υλικό της, στο ειδικευμένο και ειδικευόμενο προσωπικό της Ιατρικής και Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, καθώς και για το Επιστημονικό Μη Ιατρικό Προσωπικό.

Το υλικό της αποτελείται από βιβλία, αλλά κυρίως από περιοδικά, τα πιο σημαντικά των ειδικοτήτων που παρέχει το Νοσοκομείο. Τα περιοδικά, τα οποία βιβλιοδετούνται, είναι ταξιθετημένα στα ράφια με αλφαβητική κατά τίτλο σειρά, ενώ τα βιβλία σύμφωνα με τις θεματικές κατηγορίες της National Library of Medicine Classification. Επίσης, υπάρχει και η δυνατότητα πρόσβασης σε on-line εκδόσεις περιοδικών, όταν αυτές προσφέρονται δωρεάν από τους εκδότες στους συνδρομητές της έντυπης μορφής.

Οι χρήστες αντλούν πληροφορίες σχετικές με την Ιατρική βιβλιογραφία από τους δύο ηλεκτρονικούς υπολογιστές της βιβλιοθήκης, καθώς επίσης και από τους πέντε ηλεκτρονικούς υπολογιστές της αίθουσας διαδικτύου, η οποία βρίσκεται δίπλα στο χώρο της βιβλιοθήκης. Επιπλέον, υπάρχει και φωτοτυπικό μηχάνημα, του οποίου η χρήση γίνεται από τους ενδιαφερόμενους και παράγονται φωτοαντίγραφα μόνο από το υλικό της βιβλιοθήκης.

Τέλος, η βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική. Εξαίρεση γίνεται μόνο για τα άδετα τεύχη των περιοδικών, για μία εβδομάδα και μόνο για το προσωπικό του «Λαϊκού» Νοσοκομείου.

2.19 Γενικό Νοσοκομείο- Μαιευτήριο Αθηνών «Έλενα Βενιζέλου»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου- Μαιευτήριο Αθηνών «Έλενα Βενιζέλου» διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π.,

χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, περιοδικά, περιοδικά διαθέσιμα για δανεισμό, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιτς κ.λ.π.).

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι κυρίως ανθρώπινης αναπαραγωγής (γυναικολογία, μαιευτική, νεογνολογία, αναπαραγωγική υγεία ανδρός- γυναικός κ.λ.π.), αλλά και άλλα θέματα Ιατρικής. Επιπλέον, στο υλικό της διαθέτει και δευτερευόντως θέματα Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας. Το ταξινομικό σύστημα που χρησιμοποιείται από τους υπεύθυνους είναι το National Library of Medicine Classification.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Μαιευτηρίου «Έλενα Βενιζέλου» είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς επίσης και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και επιπλέον διατίθεται στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι χρήστες πραγματοποιούν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων που είναι συνήθως το Google, το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, την Pubmed, καθώς επίσης κάνουν και χρήση ηλεκτρονικών συνδρομών περιοδικών, συγγραφή εργασιών και αποστολή- λήψη e-mail.

Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού και δίνει και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.20 Γενικό Αντικαρκινικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ο Άγιος Σάββας»

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Αντικαρκινικού Ογκολογικού Νοσοκομείου Αθηνών «Ο Άγιος Σάββας» περιλαμβάνει κυρίως περιοδικά και σειρά διδακτορικών διατριβών και διατριβών επί υφηγεσία. Ακόμη, περιέχει συλλογές όπως την Εφημερίδα της Κυβέρνησης και τις Εκδόσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

Το υλικό της βιβλιοθήκης καλύπτει κυρίως ογκολογικά θέματα σχετικά με την Ιατρική, Νοσηλευτική και Διοίκηση Νοσοκομείων. Επίσης, στη βιβλιοθήκη υπάρχουν οι απαραίτητοι χώροι ανάγνωσης, καθώς και τερματικά χρήσης Internet για τους αναγνώστες.

Οι χρήστες της βιβλιοθήκης μπορούν να αναζητήσουν πληροφορίες μέσω Internet, να έχουν πρόσβαση on-line σε περιοδικά που η βιβλιοθήκη είναι συνδρομητρια και να χρησιμοποιούν το φωτοτυπικό της βιβλιοθήκης για την αναπαραγωγή αρθρογραφίας για ατομική χρήση. Ακόμη, στην παροχή των αναγνωστών και για την εξυπηρέτησή τους χρησιμοποιείται FAX και e-mail, όπου σε επαφή με άλλες βιβλιοθήκες μπορούν να εξασφαλίσουν το αναζητούμενο υλικό.

Τέλος, ο δανεισμός των περιοδικών και των βιβλίων γίνεται μόνο για τους εσωτερικούς χρήστες (το προσωπικό του Νοσοκομείου).

2.21 Ειδικό Οφθαλμολογικό Νοσοκομείο «Οφθαλμιατρείο Αθηνών»

Η βιβλιοθήκη του Ειδικού Οφθαλμολογικού Νοσοκομείου «Οφθαλμιατρείο Αθηνών» είναι από τις παλαιότερες της χώρας μας. Διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά αλλά και τόμους Επιστημονικών Συγγραμμάτων.

Το υλικό της βιβλιοθήκης είναι κυρίως οφθαλμολογικού περιεχομένου και καλύπτει τις ανάγκες του ευρύτερου χώρου των οφθαλμιάτρων αλλά και των ιστορικών μελετητών.

Επίσης, η συλλογή της βιβλιοθήκης είναι ταξινομημένη σύμφωνα με το ταξινομικό σύστημα του Dewey. Ακόμη, στο χώρο της βιβλιοθήκης υπάρχει αναγνωστήριο καθώς και φωτοτυπικό μηχάνημα.

Τέλος, η βιβλιοθήκη είναι δανειστική μόνο για το επιστημονικό και υπόλοιπο προσωπικό του Νοσοκομείου.

2.22 Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας

Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας διαθέτει πληροφοριακή συλλογή, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., ηλεκτρονικό δανειστικό σύστημα, περιοδικά, περιοδικά διαθέσιμα για δανεισμό, παλιά περιοδικά (παλιότερα των 50 ετών), καθώς επίσης και μη έντυπο υλικό (δηλαδή οπτικοακουστικό υλικό όπως π.χ. CD, DVD, σλάιπς κ.λ.π.).

Τα θέματα της συλλογής της βιβλιοθήκης είναι όλες οι ειδικότητες της Ιατρικής, η Λογοτεχνία, η Παιδαγωγική, η Ψυχολογία, η Ιστορία, η Θεολογία, τα δοκίμια και η τέχνη. Και όλο αυτό το πολυποίκιλο υλικό ταξινομείται σύμφωνα με το σύστημα του Dewey.

Το κοινό στο οποίο απευθύνεται η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Λάρισας είναι το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, ασθενείς και σπουδαστές, διοικητικοί υπάλληλοι και υποψήφιοι διδάκτορες, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη, τεχνικό προσωπικό και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο και παρέχεται στους χρήστες ελεύθερη πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η χρήση των υπολογιστών γίνεται για αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων όπως στην OPAC, στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στο Google, στην Pubmed, στο Yahoo, στη Heal-Link, στη Pro-Quest και στη Swets Wise. Τέλος, η βιβλιοθήκη παρέχει ακόμη και την υπηρεσία του διαδανεισμού, καθώς επίσης και τη δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

2.23 Γενικό Νοσοκομείο Χανίων

Το Γενικό Νοσοκομείο Χανίων στεγάζει βιβλιοθήκη η οποία διαθέτει χειροκίνητο δανειστικό σύστημα, βιβλία, αναφορές κ.λ.π., περιοδικά, καθώς επίσης και σπάνιο υλικό (όπως παλαιά χειρόγραφα, παλιές εκδόσεις κ.λ.π.).

Το ταξινομικό σύστημα της βιβλιοθήκης, όπως και τα θέματα της συλλογής της, είναι άγνωστα αφού ο/η βιβλιοθηκονόμος παράβλεψε να συμπληρώσει στο ερωτηματολόγιο. Παρ' όλα αυτά, συμπεραίνεται ότι σε μια νοσοκομειακή βιβλιοθήκη, τα θέματα της συλλογής της θα είναι ιατρικού περιεχομένου.

Η βιβλιοθήκη του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων έχει κοινό που αποτελείται από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, σπουδαστές, διοικητικούς υπαλλήλους και προπτυχιακούς φοιτητές, ανώτερα διοικητικά στελέχη, τεχνικό προσωπικό αλλά και άλλες βιβλιοθήκες της Ελλάδος.

Στη βιβλιοθήκη υπάρχει χώρος που χρησιμοποιείται ως αναγνωστήριο, και ηλεκτρονικοί υπολογιστές στους οποίους το κοινό έχει ελεύθερη πρόσβαση. Οι χρήστες κάνουν αναζητήσεις σε διάφορες βάσεις δεδομένων, όπως στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης, στο Google, στο Yahoo και στην Pubmed. Τέλος, μια ακόμη υπηρεσία που παρέχει η βιβλιοθήκη είναι ο διαδανεισμός, και στο κοινό δίνεται και η δυνατότητα χρήσης φωτοτυπικού μηχανήματος.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ»

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
«ΑΧΕΠΑ»

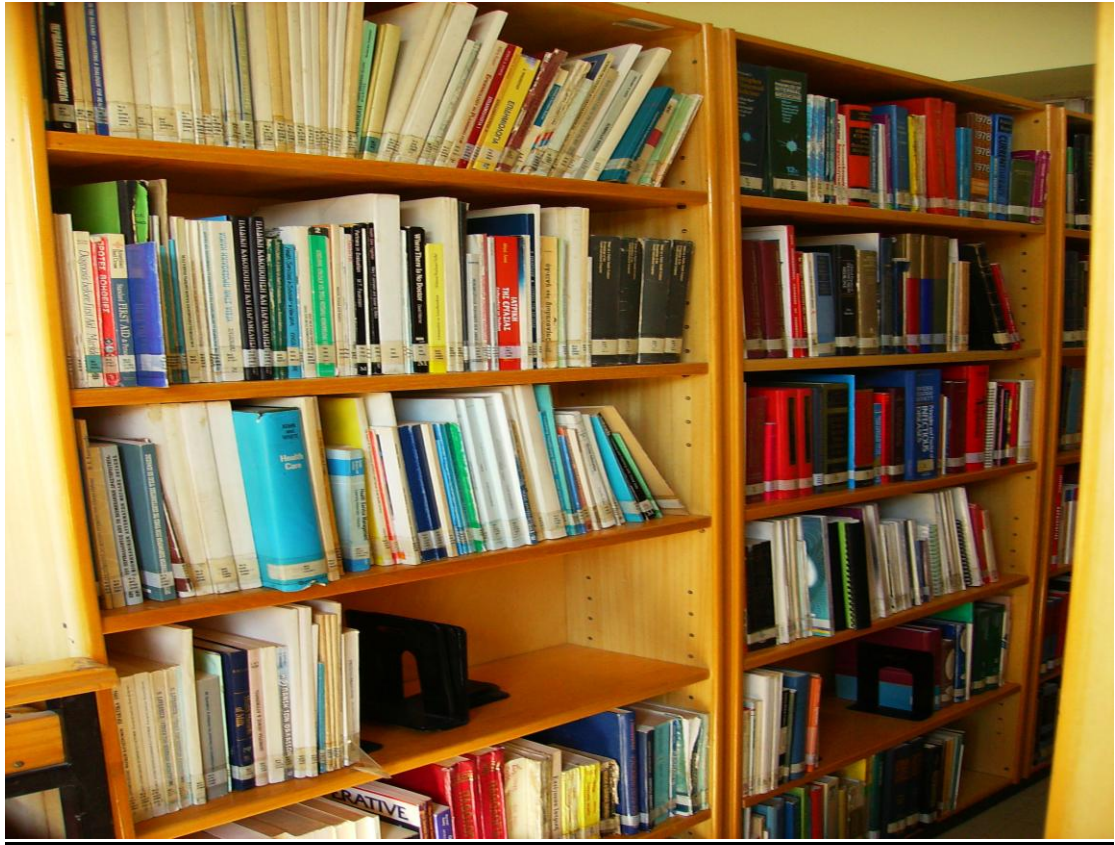

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΚΑΤ»

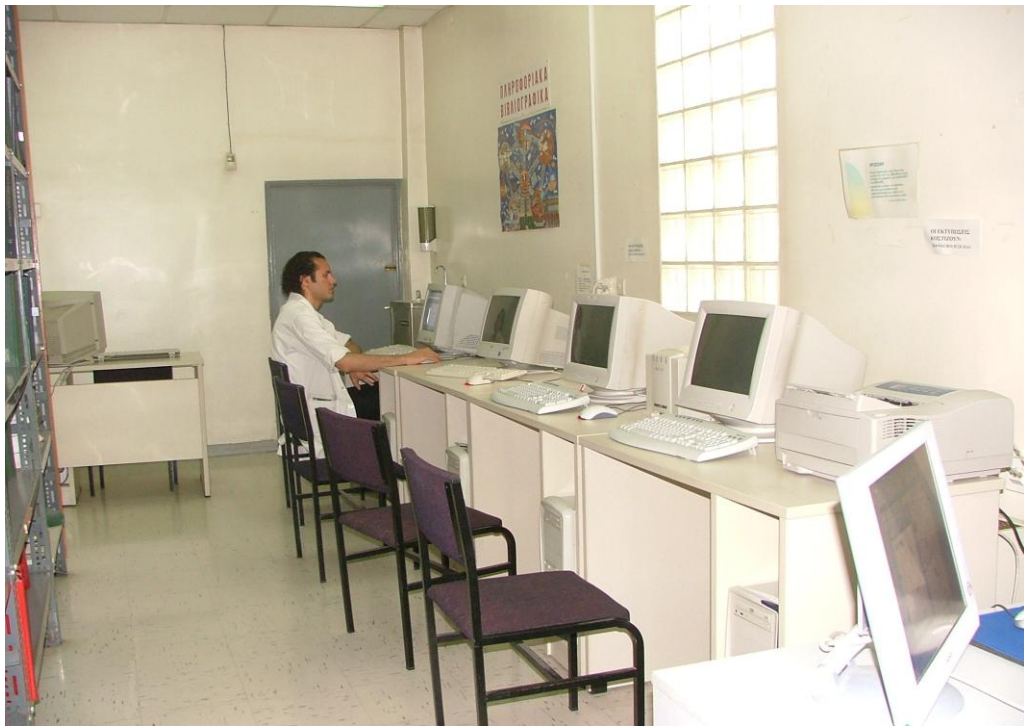

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ «ΑΤΤΙΚΟΝ»

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ»

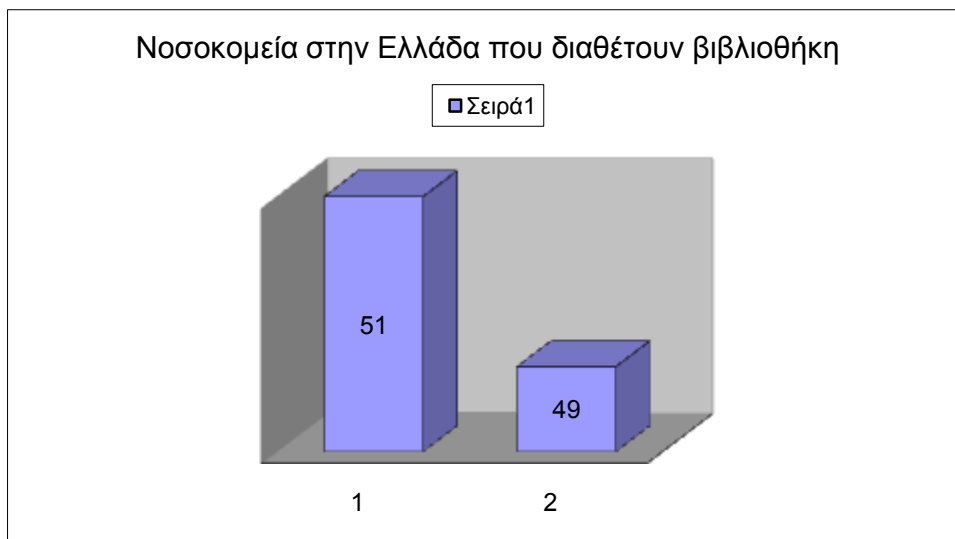
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ «ΛΑΪΚΟ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Πέρα από τις περιγραφές που συλλέχθηκαν είτε από την έρευνα των διαδικτυακών τόπων των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών –όσων τουλάχιστον διαθέτουν— είτε από τα στοιχεία που μαζεύτηκαν από τις απαντήσεις των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, κρίθηκε αναγκαία η δημιουργία ορισμένων γραφημάτων που καταδεικνύουν σαφέστερα κι απεικονίζουν ευκρινέστερα την εικόνα που επικρατεί στις υπάρχουσες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδας. Όλα τα στοιχεία αντλήθηκαν από την επεξεργασία των απαντημένων ερωτηματολογίων –23 στο σύνολο 65 που στάλθηκαν. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμα και τα απαντημένα ερωτηματολόγια δεν είχαν πλήρη ή σαφή στοιχεία σε όλες τις ερωτήσεις, οπότε ίσως σε ορισμένα γραφήματα να φανεί μια αναντιστοιχία, η οποία αιτιολογείται από την έλλειψη προσφερόμενων δεδομένων.

Στο πρώτο γράφημα καταδεικνύεται η έλλειψη στην ύπαρξη νοσοκομειακών βιβλιοθηκών που να προσφέρουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες στα ελληνικά νοσοκομεία, καθώς μόνο το 49% των νοσοκομείων διαθέτει βιβλιοθήκη –ακόμα και σε υποτυπώδη μορφή κι οργάνωση—, ενώ το 51% των νοσοκομείων της χώρας ούτε καν διαθέτουν βιβλιοθήκη:

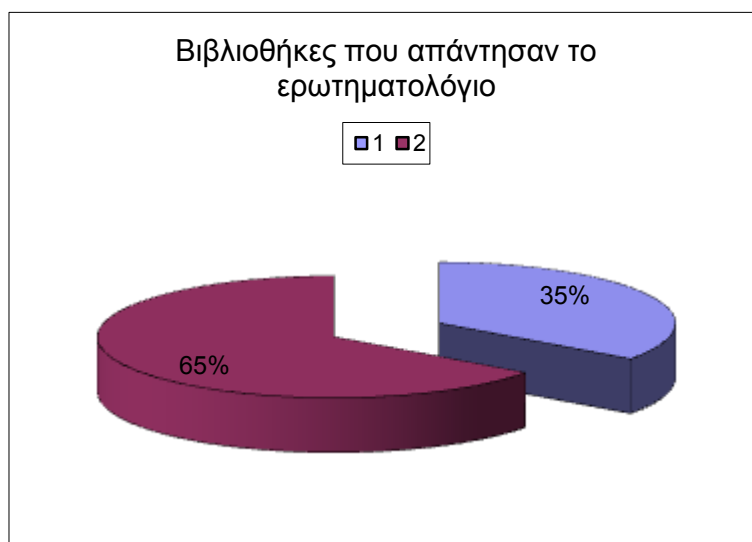

Γράφημα 1: Νοσοκομεία που διαθέτουν βιβλιοθήκη

Το ποσοστό των νοσοκομείων που δεν διαθέτουν βιβλιοθήκη είναι ιδιαίτερα υψηλό σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, αλλά κυρίως είναι ενδεικτικό για το κενό που υπάρχει στην συστηματική κι οργανωμένη

κατάρτιση κι ενημέρωση του ιατρικού, νοσηλευτικού και νοσοκομειακού προσωπικού στην Ελλάδα.

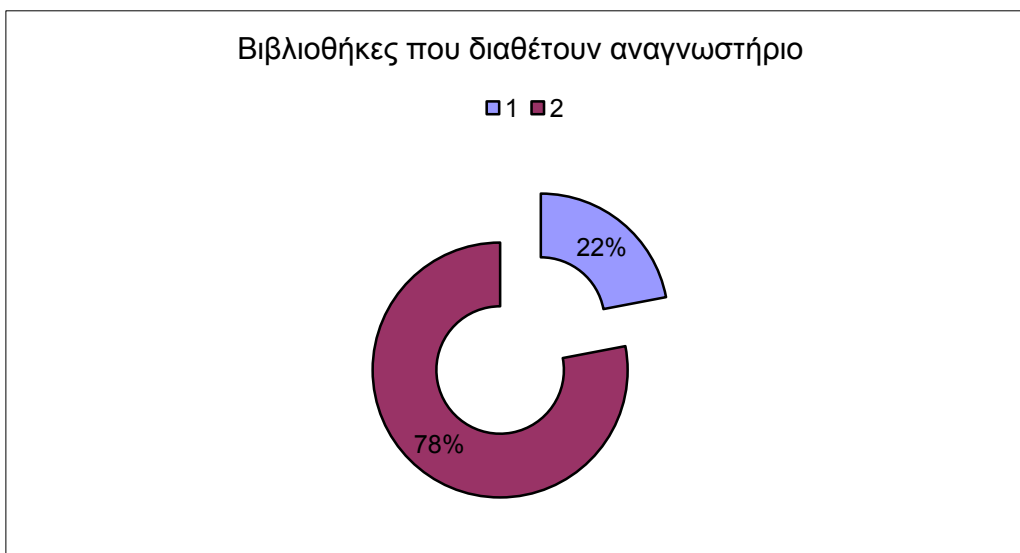
Συνεχίζοντας παρατίθεται ένα γράφημα που δείχνει το ποσοστό των νοσοκομείων που απάντησαν το ερωτηματολόγιο σε σχέση με το σύνολο των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών που στάλθηκε το ερωτηματολόγιο:

Γράφημα 2: Βιβλιοθήκες που απάντησαν το ερωτηματολόγιο

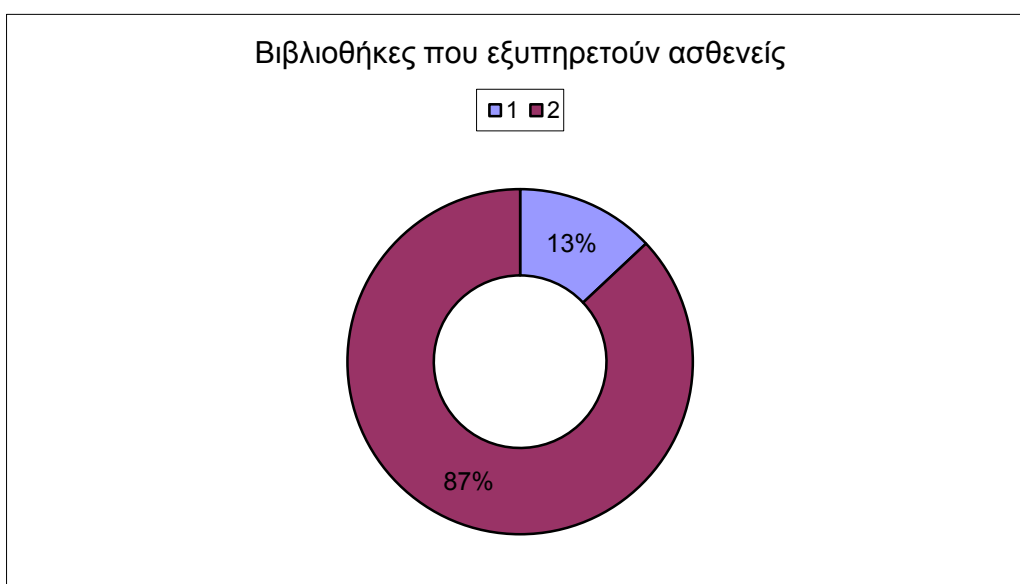
Γίνεται αντιληπτό ότι μόνο το 35% των υπάρχουσών ελληνικών νοσοκομειακών βιβλιοθηκών απάντησαν στο ερωτηματολόγιο που τους στάλθηκε, το οποίο σε γενικές γραμμές είναι μικρό ποσοστό για να βγουν γενικευμένα συμπεράσματα, αλλά παράλληλα αρκετά ενδεικτικό της παραπαίουσας κατάστασης στην οποία βρίσκονται οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα.

Σε μια περαιτέρω διαβάθμιση στην παροχή υπηρεσιών, βλέπουμε ότι από το 35% των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών που απάντησαν το ερωτηματολόγιο —οπότε έχουμε και στοιχεία προς επεξεργασία— μόνο το 22% διαθέτει ανοικτό αναγνωστήριο προς το κοινό, ενώ το υπόλοιπο 78% είτε δε διαθέτει χώρους αναγνωστηρίου είτε δεν απάντησε στη συγκεκριμένη ερώτηση:

Γράφημα 3: Βιβλιοθήκες που διαθέτουν αναγνωστήριο

Στο επόμενο γράφημα αποτυπώνεται το ποσοστό των βιβλιοθηκών που εξυπηρετούν και ασθενείς πέρα από το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, το οποίο είναι το 13%:

Γράφημα 4: Βιβλιοθήκες που εξυπηρετούν

Το ποσοστό αυτό είναι εξαιρετικά μικρό, καθώς η βιβλιοθήκη εντός του νοσοκομείου εκτός από τον ενημερωτικό της ρόλο, καλείται να επιτελέσει κι έναν κοινωνικό ρόλο προς τους ασθενείς, ιδιαίτερα τους μακροχρόνια νοσηλευθέντες και τα παιδιά. Η βιβλιοθήκη θα μπορούσε να αποτελεί ένα χώρο ψυχαγωγίας κατά την διάρκεια νοσηλείας εξυπηρετώντας ένα διπλό σκοπό: αφενός να διαθέτει ενημερωτικό υλικό για τις ασθένειες κι αφετέρου να διαθέτει ψυχαγωγικό υλικό, π.χ. λογοτεχνικά βιβλία, περιοδικά ποικίλης ύλης

κ.ο.κ., και φυσικά υπολογιστές με πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Περαιτέρω ειδικότερα για τα παιδιά, θα μπορούσε να διοργανώνει θεατρικές παραστάσεις, συναντήσεις ανάγνωσης, κουκλοθέατρο, θέατρο σκιών ή να διαθέτει ειδικό χώρο για παιχνίδι.

Δυστυχώς οι ελληνικές νοσοκομειακές βιβλιοθήκες λόγω διαφόρων παραγόντων όπως η υποχρηματοδότηση, η έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού, η έλλειψη επαρκούς και κατάλληλου χώρου, αλλά και η νοοτροπία που διέπει τους ιθύνοντες των νοσοκομείων ότι δηλαδή η βιβλιοθήκη είναι η τελευταία υπηρεσία του νοσοκομείου που πρέπει να αναπτυχθεί, δεν επιτρέπει τέτοιες «πολυτέλειες», ενώ όσες προσπάθειες γίνονται επαφίενται περισσότερο στο μεράκι και την διάθεση των ίδιων των υπαλλήλων των βιβλιοθηκών.

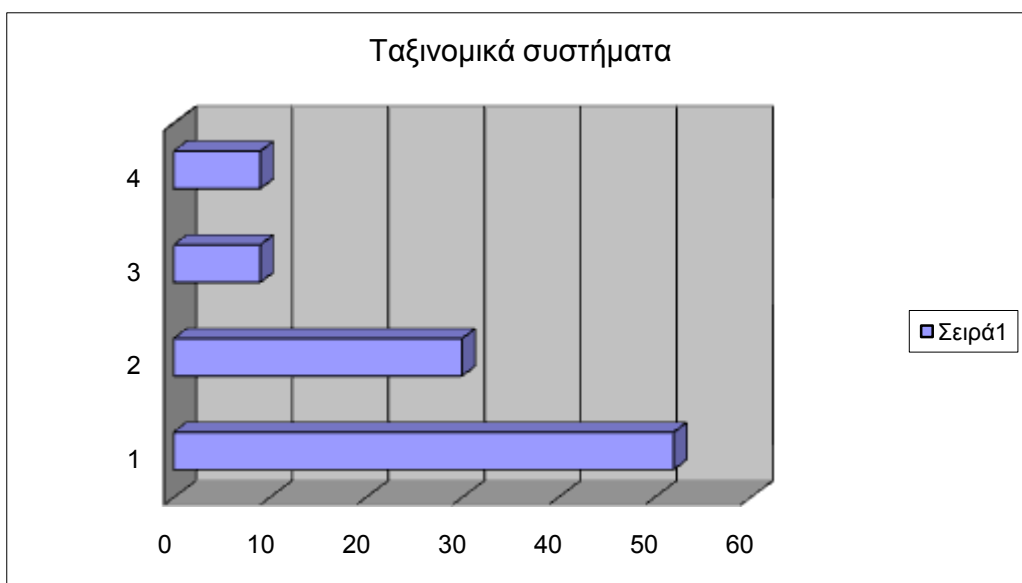
Συνεχίζοντας βλέπουμε ένα ενθαρρυντικό στοιχείο στην υπάρχουσα κατάσταση, ότι δηλαδή το μεγαλύτερο ποσοστό των βιβλιοθηκών (91%) διαθέτει ηλεκτρονικούς υπολογιστές με ελεύθερη πρόσβαση στο κοινό της:

Γράφημα 5: Βιβλιοθήκες που διαθέτουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές στο κοινό

Το υψηλό αυτό ποσοστό βέβαια αιτιολογείται από το γεγονός ότι οι περισσότερες βιβλιοθήκες έχουν συνδρομή σε ιατρικές βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά περιοδικά, αλλά και στο γεγονός ότι τα νοσοκομεία έχουν εσωτερικά δίκτυα πρόσβαση στο Διαδίκτυο ως οργανισμοί.

Στο τελευταίο γράφημα αποτυπώνονται οι βιβλιοθηκονομικές μέθοδοι και τα ταξινομικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση του υλικού των βιβλιοθηκών:

Γράφημα 6: Ταξινομικά συστήματα που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες

Το 52% των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών της Ελλάδος χρησιμοποιεί το ταξινομικό σύστημα National Library of Medicine Classification (NLMC), ενώ το 30% είναι άγνωστο ποιο ταξινομικό σύστημα χρησιμοποιείται, αφού ο/η βιβλιοθηκονόμος απέφυγε να συμπληρώσει την πληροφορία αυτή στο ερωτηματολόγιο που έλαβε. Επίσης, το 9% χρησιμοποιούν το ταξινομικό σύστημα DEWEY, και το εναπομείναν 9% είναι το ποσοστό των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών της Ελλάδος που χρησιμοποιούν διάφορες άλλες μεθόδους για την ταξινόμηση του υλικού τους. Για παράδειγμα, υπάρχει νοσοκομειακή βιβλιοθήκη στην οποία δεν εργάζεται βιβλιοθηκονόμος αλλά διοικητικοί υπάλληλοι και οι οποίοι δεν είναι γνώστες των ταξινομικών συστημάτων. Έτσι, ταξινομούν το υλικό τους απλά κατά αλφαβητική σειρά ή όπως αλλιώς μπορούν για να εξυπηρετούνται.

Από την σύντομη αυτή παράθεση των γραφημάτων καταφαίνεται ότι οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα βρίσκονται σε μια εμβρυακή κατάσταση με αρκετά προβλήματα που εντοπίζονται κυρίως στην υποχρηματοδότηση και την έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού. Να επισημάνουμε ότι οι βιβλιοθήκες όπου δουλεύουν βιβλιοθηκονόμοι έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη τόσο του προσωπικού, το οποίο αντιμετωπίζει τη βιβλιοθήκη ως χώρο γνώσης, αλλά και της Διεύθυνσης του νοσοκομείου καθώς μια βιβλιοθήκη που κάνει αισθητή την παρουσία της με τη δουλειά της μπορεί να πιέσει την εκάστοτε Διεύθυνση ώστε να αποκομίσει περισσότερα οφέλη για την περαιτέρω ανάπτυξή της.

Σε γενικές γραμμές πρέπει να γίνει αντιληπτό προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι η βιβλιοθήκη εντός του νοσοκομείου είναι τόσο χώρος γνώσης και διάχυσης της πληροφορίας όσο και χώρος ψυχαγωγίας, κι ότι ο υπεύθυνος βιβλιοθηκονόμος είναι ο άνθρωπος που θα δημιουργήσει και υποστηρίξει τις κατάλληλες υποδομές για την επίτευξη των στόχων και των πολιτικών της κάθε βιβλιοθήκης. Η υποστήριξη κι ενθάρρυνση των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών είναι μια επένδυση για κάθε νοσοκομείο, η οποία θα αποδώσει μακροπρόθεσμα ποιοτικά οφέλη στην εκπαίδευση και κατάρτιση του προσωπικού και θα προσθέσει αξία στις προσφερόμενες υπηρεσίες προς τους ασθενείς.

Από την έρευνα που έγινε και τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν, συμπεραίνεται ότι η κατάσταση που επικρατεί στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ελλάδος δεν είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική. Οι δυνατότητες για βελτίωση και εξέλιξη των βιβλιοθηκών αυτών είναι υπαρκτές, αλλά δυστυχώς το κράτος δεν παρέχει τις απαραίτητες χορηγήσεις γι' αυτό το σκοπό.

Οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα διαθέτουν βιβλία, κυρίως περιοδικά ιατρικού περιεχομένου, και άλλο υλικό, για να μπορούν να εξυπηρετούν το ευρύ κοινό τους (ιδιαίτερα γιατρούς, νοσηλευτές και όποιοι ασχολούνται με επαγγέλματα σχετικά με την υγεία), αλλά θα έπρεπε να εμπλουτίσουν τις συλλογές τους και με υλικό που θα ενημερώνει και θα ψυχαγωγεί τον οποιοδήποτε χρήστη.

Επιπλέον, η πολιτική όλων των νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, θα έπρεπε να επιτρέπει στους πάντες να έχουν πρόσβαση σε αυτές. Το δικαίωμα για γνώση και ενημέρωση ανήκει σε όλους και οι βιβλιοθήκες θα έπρεπε να παίζουν σωστά το ρόλο τους. Υπάρχουν για να μοιράζουν τη γνώση και για να μπορούν να εξυπηρετούν όλους τους χρήστες με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Συνήθως, οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες δεν είναι δανειστικές, γιατί μερικές διαθέτουν και σπάνιο υλικό και γιατί ανά πάσα στιγμή ένα άρθρο μπορεί να δια φωτίσει έναν γιατρό, που εκείνη την ώρα ενδεχομένως να χρειάζεται να χειρουργήσει κάποιον. Συνεπώς, το υλικό της βιβλιοθήκης θα πρέπει να βρίσκεται στο χώρο της, για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί άμεσα και αποτελεσματικά. Το σπάνιο υλικό που υπάρχει σε ορισμένες βιβλιοθήκες, καλώς δεν δανείζεται, γιατί συνήθως είναι υλικό παλαιότερων ετών και, δυστυχώς δεν βρίσκεται σε καλή κατάσταση, αφού οι υπεύθυνοι δεν φροντίζουν σωστά για την διατήρησή του.

Στην Ελλάδα, υπάρχουν βιβλιοθήκες που στους κανόνες της πολιτικής τους δεν υπάρχει ο δανεισμός, αλλά για παράδειγμα στο Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό», τα άδετα τεύχη των περιοδικών δανείζονται για μία εβδομάδα μόνο στο προσωπικό του νοσοκομείου. Το ίδιο συμβαίνει και στο Ειδικό Οφθαλμολογικό Νοσοκομείο «Οφθαλμιατρείο Αθηνών». Δηλαδή δανείζει το υλικό του μόνο στο προσωπικό του νοσοκομείου. Αυτομάτως,

αυτά τα δύο νοσοκομεία κάνουν διακρίσεις στο κοινό τους, που εφ' όσον δέχονται το δανεισμό, θα έπρεπε να ισχύει για όλους τους χρήστες. Δανειστική βιβλιοθήκη εξ' ολοκλήρου, είναι η βιβλιοθήκη του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής «Δαφνί», η οποία δανείζει σε όλο το κοινό της αλλά και στους ασθενείς.

Δυστυχώς, μόνο το «Δαφνί» και το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λάρισας συμπεριλαμβάνουν τους ασθενείς στο κοινό τους. Όλες οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες θα έπρεπε να εξυπηρετούν τους ασθενείς. Θα έπρεπε και οι ίδιοι τους να μπορούν, αν θέλουν, να ενημερωθούν διεξοδικότερα και αναλυτικότερα για την πάθησή τους. Αλλά και στην περίπτωση που δεν είναι πρόθυμοι για κάτι τέτοιο, ένα ψυχαγωγικό βιβλίο θα τους κάνει να ξεχαστούν κάπως από το πρόβλημά τους και τη διαμονή τους στο νοσοκομείο.

Επιπλέον, στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, που θα έπρεπε να χρησιμοποιούν όλοι, θα έπρεπε να υπάρχει και εξοπλισμός για άτομα με κινητικά προβλήματα. Στην Ελλάδα, μόνο το Γενικό Νοσοκομείο Αττικής «Γ. Γεννηματάς» διαθέτει αυτόν τον εξοπλισμό. Σε όλες τις άλλες βιβλιοθήκες, δυστυχώς, δεν υπάρχει τρόπος πρόσβασης στα άτομα με κινησιακά προβλήματα, κάτι που θα έπρεπε να ληφθεί πάρα πολύ σοβαρά υπόψη.

Παρόλο που οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες δεν είναι δανειστικές, ευτυχώς, σχεδόν όλες διαθέτουν χώρο που λειτουργεί ως αναγνωστήριο και ηλεκτρονικούς υπολογιστές με ελεύθερη πρόσβαση. Το Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Θεαγένειο» και το Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Λοιμωδών» δεν έχουν αναγνωστήριο, και επίσης το «Λοιμωδών» δεν παρέχει ούτε τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, κάτι που δεν είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για τους χρήστες.

Τέλος, πρέπει να τονιστεί ότι στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, και όλων των ειδών τις βιβλιοθήκες, πρέπει να εργάζεται βιβλιοθηκονόμος. Μόνο ένας βιβλιοθηκονόμος, που είναι γνώστης του αντικειμένου, μπορεί να αντεπεξέλθει σωστά στις ανάγκες μιας βιβλιοθήκης. Μόνο ο βιβλιοθηκονόμος είναι αρμόδιος και κατάλληλος για αυτή τη δουλειά, αφού έχει σπουδάσει και έχει εκπαιδευτεί πάνω σε αυτό. Δυστυχώς στην Ελλάδα, οι θέσεις των βιβλιοθηκονόμων καλύπτονται από άτομα ειδικευμένα σε άλλους τομείς. Στο Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «Θριάσιο» για παράδειγμα, στη βιβλιοθήκη δεν εργάζεται βιβλιοθηκονόμος αλλά διοικητικοί υπάλληλοι. Σαφώς και θα έχουν

βρει έναν δικό τους τρόπο να οργανώσουν το υλικό τους και να λειτουργήσει η βιβλιοθήκη, αλλά δεν θα είναι ο σωστός.

Στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης, οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες λειτουργούν η κάθε μία με διαφορετικό τρόπο. Το κοινό τους στοιχείο είναι ότι οι χορηγήσεις που παίρνουν από το κράτος τους, πρέπει να είναι αρκετά ικανοποιητικές, το προσωπικό τους είναι το κατάλληλο, και για αυτό είναι εμπλουτισμένες, οργανωμένες και ιδιαίτερα αναβαθμισμένες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, οι βιβλιοθήκες έχουν μεγάλη απήχηση από το κοινό. Είναι πολύ σημαντικές για τους χρήστες και για αυτό άλλωστε αναβαθμίζονται και βελτιώνονται συνεχώς. Στην Ελλάδα, τις βιβλιοθήκες δεν τις επισκέπτονται πολλοί, γιατί δυστυχώς, το ελληνικό κοινό δεν έχει μάθει να τις χρησιμοποιεί.

Στην Ευρώπη διαθέτουν αναγνωστήρια, που σε μερικές βιβλιοθήκες μάλιστα, λειτουργούν και τις 24 ώρες της ημέρας. Στην Ελλάδα, δυστυχώς, υπάρχουν βιβλιοθήκες που δεν υπάρχει χώρος που να λειτουργεί ως αναγνωστήριο. Οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ευρώπης έχουν δικές τους σελίδες στο διαδίκτυο, που ενημερώνουν τους ενδιαφερόμενους για την πολιτική της βιβλιοθήκης τους. Στην Ελλάδα, δυστυχώς, δεν υπάρχουν όλες οι νοσοκομειακές βιβλιοθήκες στο διαδίκτυο. Επιπλέον, στην Ευρώπη υπάρχουν και σελίδες βιβλιοθηκών που δίνουν τη δυνατότητα στο χρήστη να δει το περιεχόμενο της συλλογής και να γνωρίζει αν μπορεί να βρει αυτό που ψάχνει ή όχι.

Ακόμα, υπάρχουν βιβλιοθήκες, που οι χρήστες μπορούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου να επικοινωνήσουν με τον υπεύθυνο βιβλιοθηκονόμο και να εξυπηρετηθούν.

Τέλος, κάποιες νοσοκομειακές βιβλιοθήκες είναι ιδιαίτερα οργανωμένες, αφού ο κάθε χρήστης πρέπει να εγγραφεί στη σελίδα που τον ενδιαφέρει, για να μπορεί να έχει πρόσβαση σ' αυτήν.

Δυστυχώς, η Ελλάδα απέχει πολύ από τα δεδομένα που επικρατούν στις νοσοκομειακές βιβλιοθήκες της Ευρώπης. Διανύουμε τον 21ο αιώνα, και οι συνθήκες των βιβλιοθηκών της Ελλάδος είναι επεικώς απαράδεκτες.

Το κράτος θα πρέπει να λάβει πολύ σοβαρά υπόψη, ότι για την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών, πρέπει να προσφέρει χρήματα και να τοποθετήσει ειδήμονες στις υπεύθυνες θέσεις. Διαφορετικά, η Ελλάδα στο θέμα των

νοσοκομειακών βιβλιοθηκών, σε σύγκριση με τις χώρες της Ευρώπης, θα θεωρείται επιεικώς υποανάπτυκτη.

Τέλος, ακολουθεί και ένα ένθετο ενός πίνακα, με συγκεντρωμένα όλα τα νοσοκομεία που υπάρχουν στην Ελλάδα, διαχωρίζοντας ποια από αυτά διαθέτουν βιβλιοθήκη και ποια όχι.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μουστάκης, Β. Σ. «Requirements definition for an integrated hospital information system.» Institute of Computer Science Research Center of Crete. : 1-20.
2. Πεταλά, Ευαγγελία. Ιατρικές βιβλιοθήκες. Θεσσαλονίκη, 1987.
3. Σεμερτζίδου, Ελένη. «Προοπτικές συνεργασίας της Λαϊκής Βιβλιοθήκης με τη Νοσοκομειακή Βιβλιοθήκη.» *Arthrographia.* n.p. 2 Οκτ. 2008. Web. <http://arthrografia.blogspot.com/2008/10/blog-post_937.html>.
4. Birchette, K. P. “The history of medical libraries from 2000 B.C. to 1900 A.D.” *Bulletin Medical Library Association.* 61 (1973): 302-308.
5. Dannatt, R. J. “Primary Sources of Information.” Use of Medical Literature. Ed. L.T. Morton. London: Butterworths, 1977. p.18.
6. Fessa, R. “Medical Libraries: past and present.” *Arch. Hellen, Med.* 6 (1989) : 362.
7. Holst, R. “Hospital libraries in perspective.” *Bulletin Medical Association.* 79 (1991): 1-9.
8. Medical Library.”. *Wikipedia.* Wikipedia, n.d. Web. <http://en.wikipedia.org/wiki/Medical_library>.
9. Myers, G. W. «Medical libraries in hospitals.» *Bulletin Medical Library Association.* 86 (1998): 267-269.
10. Siess, Judith A. ‘Strategic Planning for Hospital Libraries.’ *Journal of Hospital Librarianship.* 5.4 (2005): 37-49.
11. Schott, Michael C. “The Problem Patron in a Hospital Library.” *Journal of Hospital Librarianship.* 9.3 (2009): 265-272.